

APOSTOLUL

CURIERUL • ARHIEPISCOPIEI • ORTODOXE
ROMANE • DIN • BUCUREȘTI

APARE ODATĂ PE LUNĂ

REDAȚIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor
SECȚIA CULTURALĂ

ABONAMENTUL :

Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an;
pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA :

Arhiepiscopia Bucureștilor
SECȚIA ECONOMICĂ

I. P. S. ARHIEPISCOPI AL BUCUREȘTILOR MITROPOLIT AL UNGRO-VLAHIEI
D. D. NICODIM PATRIARHUL ROMÂNIEI

INDEMN CĂTRE PREOȚIME LA INCEPUTUL ANULUI ȘCOLAR

Inceputul noului an școlar, este pentru fiecare preot un minunat prilej de cercetare adâncă și de reînnoire a forțelor sale sufletești.

Grație acestor reflexiuni asupra înaltei îndatoriri a preoșimii de a forma suflete de buni creștini, se pot dobândi alese roade duhovnicești.

Fără preocupări de pedagogie creștină și mai ales fără dragoste față de magisteriul sfânt, la care este chemat preotul în școala primară, nu se poate ajunge la niciun rezultat pozitiv. Cel ce este chemat să lumineze și să încălzească sufletele, este dator să ia aminte ca în sufletul lui, mai înainte de toate, să nu se stingă flacăra apostolică, să nu se sleiască puterile duhului creștin și să nu se răcească niciodată iubirea și râvna de a lucra continuu la formarea vieții sufletești.

Metodele de pedagogie creștină se dobândesc desigur prin studiul manualelor și prin experiență; dar dacă preotul nu este o personalitate religioasă, dacă nu rupe din însăși ființa sa sufletească pentru formarea sufletelor creștine, și nu radiază o viață de curățenie evanghelică, nu va înfăptui în câmpul vieții duhovnicești nimic constructiv. Trebuie deci ca metodele de predare să se împletească cu personalitatea catehetului creștin.

De aceea vă îndemnăm să vă adânciți în studiul pedagogiei creștine, pregătindu-vă întotdeauna lecțiile de catehizare și să nu porniți niciodată pe drumul școlii, până nu vă rugați, reînnoindu-vă astfel elanul duhovnicesc întru Hristos Mântuitorul lumii.

Porunca tainică a vremurilor de azi cere imperios să îmbrățișem cu toții o metodă de afirmare în zidirea sufletului creștin și de a ne afla pe frontul de luptă al ortodoxiei active pentru primenirea morală a societății de azi. Ochii Bisericii ortodoxe să fie veșnic așintii asupra sufletului tinerimii care trebuie să fie îndrumată pe căile vieții duhovnicești.

Fără îndoială că are nevoie tineretul creștin de instrucție religioasă; dar are nevoie și de o educație morală cât mai aleasă și cât mai vie, spre ajungerea

felului urmărit: formarea de buni creștini și buni români.

Să nu se uite că singur omul care știe să se plece înaintea lui Dumnezeu, singur omul stăpânit de pietate și credință, este capabil să-și făurească caracterul moral. Și omul în sensul adevărat al cuvântului, omul a cărui educație trebuie să o pregătim, este acela în care se realizează un armonios echilibru între toate facultățile sufletești. Acest om este creștinul care trăește după Hristos și sfânta Sa Evanghelie.

Dați-vă deci osteneala ca să împlețiți în mod armonic, ca într'un buchet de flori frumoase, atât instrucția cât și educația religioasă. Invățați pe copii să se roage, să se mărturisească și să se împărtășească cu Sfântul Trup și Sânge al Mântuitorului nostru Iisus Hristos, — și să se pătrundă de duhul creștinesc al vieții ce se revarsă din Sf. Evanghelie și din învățăturile sfinței noastre Biserici. Invățați i să cânte în cor cântările Sf. Liturghii, să proslăvească pe Dumnezeu în Biserică unde să-i aveți în fiecare Duminică și sărbătoare. Apropiți-vă sufletește de ei, și faceți din lecțiile de religie o adevărată comoară de luminare și seninătate sufletească.

Predați lecțiile cu voioșie duhovnicească și asociați la munca C. Voastre toate bunevoiențele, astfel ca la apostolatul evanghelic să cuceriți și pe mireni de care este nevoie în sfânta zidire a sufletului creștinesc. Lucrați întotdeauna, pătrunși de adevărurile veșnice ale Sf. Evanghelii, având în vedere că preotul intră în școală cu scopul negrăit de înalt de a da lumină duhovnicească și de a sfinți sufletele.

Râvna nepotolită isvorită din dragoste de apostol și harul sfințirii, iată care trebuie să fie necurmat preocuparea unui catehet pus cu adevărat în slujba lui Hristos.

Dați-ne această bucurie de a vă ști întotdeauna la această sfântă datorie.

Cu patriarhicești binecuvântări.

NICODIM
ARHIEPISCOP-PATRIARH

Consilier Referent,
Pr. DUMITRU CRISTESCU

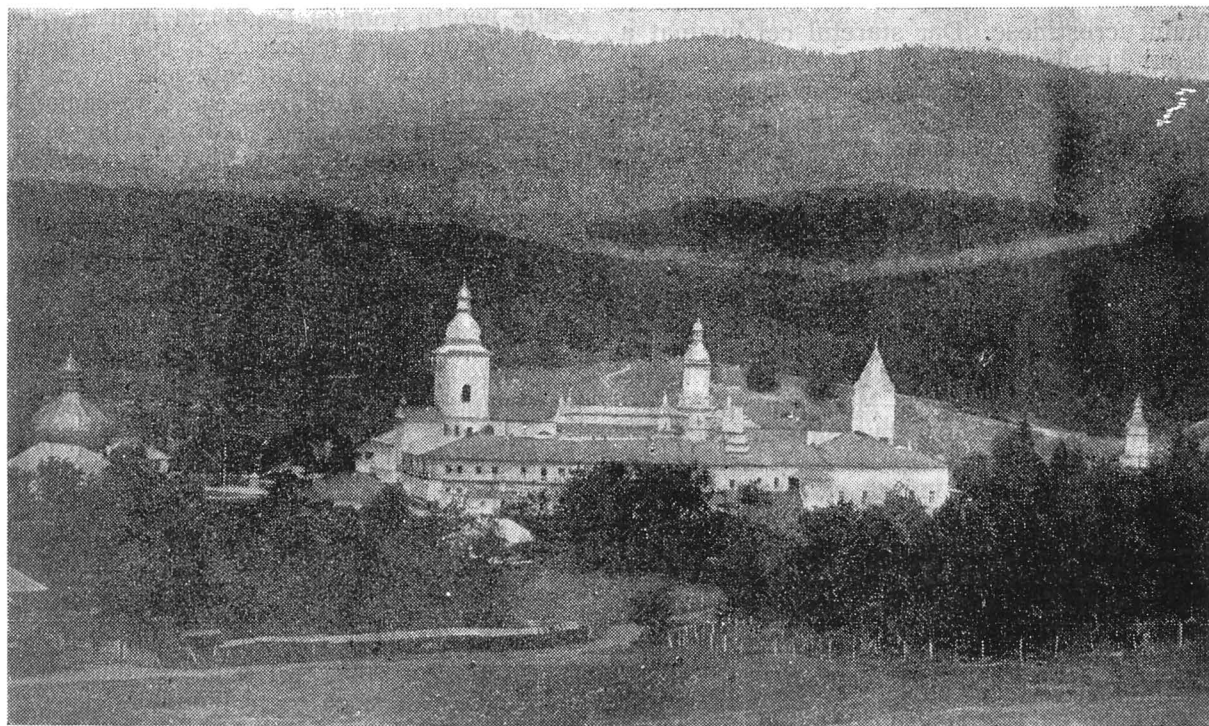
PRIVIRILE SPRE CETATEA ORTODOXIEI NOASTRE

Cu multă cutremurare de cuget și învăluit în mantia unor alese simțăminte duhovnicești, încerc să cuprind în câteva trăsături numai, uriașa citadelă a duhului ortodoxiei noastre, în care azi reinvie și înfloresc roadele smeritei cugetări, nevoințele și biruințele de veacuri ale cuvioșilor și marilor ierarhi.

Cu neîmpuținată evlavie ne apropiem de lumina unor isprăvi duhovnicești și de o lume cucernică, care străjuește la sporirea pravoslavniciei credințe și la înmprospătarea duhului de osârdie apostolică. Și așa poposim cu cuviințosă râvnă în Ctitoria lui Alexandru cel Bun și al Vlădicăi prea încuviințat, Iosif.

bunii creștini și de Dumnezeu iubitorii,—Domnii și Mitropoliții, episcopii și boerii și fieștecine din cei putincioși ai țării — case dumnezeiești, sfinte mănăstiri, așa prin munți și prin păduri, ca și prin orașe și sate, întru slava lui Dumnezeu și întru lauda Prea Curatei și purea Feocioarei Maria, Maicii lui Dumnezeu și a tuturor sfinților“. Numai aci la Neamțu, copleșit de minunata așezare și de taina unei învăpăeri duhovnicești, poți despica printre veacuri lumina idealurilor ce ne vin depe plaiurile veșniciei.

Și dacă monumentele alcătuiesc cu adevărat cronică vie a trecutului nostru românesc, apoi

Sf. Mănăstire Neamț : Cetatea ortodoxiei noastre.

Intr'o fermecătoare poiană, scăldată în lumină și în soare, la poalele munților îmbrăcați în mantia verde a falnicilor brazi, este așezată marea Lavră a Neamțului. Cine intră în acest cuib secular de negrăită măreție duhovnicească, este năpădit fără să vrea de icoane ale trecutului, în care s'au intrupat crâmpes largi din viața Bisericii și a neamului nostru.

Biserica sveltă și biruitoare a lui Ștefan cel Mare, împreună cu turnul cel înalt, cu celelalte puternice turlă, cu odoarele și podoabele ei minunate, cu clopotnița veche, din zilele Descălicătoarei, toate acestea sunt ecoul marilor fapte ale strămoșilor și statornica credință în mântuirea sufletelor. Toate acestea te îndeamnă la convingerea că „din vremuri vechi, din descălicătura țării, era obiceiul ca acela de a zidi

Lavra dela Neamțu, pe lângă aceasta, este mărturia vie și puternică a unui trecut de aleasă cuvioșie, de nepovestită jertfă a atâtor soboare de frați și cuvioși, afierosiți întru lacrimi, mântuirii sufletului.

Ceea ce-ți mângâie sufletul, nu este însă numai strălucirea veacurilor de evlavie, săpate în pietre cu slovă, nici numai înțeleapta chibzuire a unor figuri mărețe de cuvioși și ierarhi, de voevozi și domnițe, de boeri și jupănițe, care și-au lăsat sufletul lor aci, ci este încredințarea nesdruncinată că aci se plămădește reinvierea vremurilor blagocestivilor stareți și ierarhi ai pravoslavniciei noastre credințe. Impotriva duhului de necuvioșie al vremii, apare nepotolita râvnă a unui cuvios, povața unui vlădică luminat și pilda unui duhovnic sporit

întru dreapta învățătură și în petrecerea cea fără prihană, a părintelui nostru Nicodim, cel din soborul Neamțului, pe care Dumnezeu l-a ales stăpân și cărmaciul către cer al inimilor noastre. La Neamțu se poate vedea cu adevărat strădania unui uriaș în cele ale duhului și roadele unei jertfiri tainice în ogorul vieții duhovnicești așa de scumpe nouă. Arzând cu osârdie pentru luminarea și întărirea soborului uitat de vitregia vremurilor, cu cuviințioasă chibzuire s'a străduit timp de 10 ani Prea Fericitul stareț Nicodim, să îndrepte lucruri și fapte, înoind rânduiala vieții cei îmbunătățite, după pilda marelui purtător de toiag, Paisie. Că în mare strămtoare se afla soborul la venirea Sa în fruntea împreunăvoitorilor dela Neamțu. Și multă descurajare cuprindea inima râvnitorilor după duh și după adevăr când vedeau ruina ce începea să se așeze în această cetate a duhului creștinesc. Dar starețul cel luminat a început lucrul cu lacrimi și rugăciuni întru sfărîmarea inimii. Și cu voință dărză, n'a slăbit nici dragostea fierbinte, ostenind în lipsuri și necazuri pentru o așezare rodnică în cele duhovnicești, cărturărești și gospodărești, a Sf. Mănăstiri Neamțu. Numai lupta neînfricată ce a dus-o pentru redobândirea din partea Statului a vechei vetre mănăstirești,—care se ridică la 12.000 hectare pădure —, care luptă și nevoință a dus la înzestrarea tuturor mănăstirilor din țară, și această minunată ispravă ajunge să ne plecăm genunchii în fața acestei venerabile și strălucite figuri de Mare ierarh.

În Lavra Neamțului trebuie să stai cel puțin o lună de zile pentru a putea să-ți dai pe deplin seama de uriașa muncă care se desfășoară și acum, tot sub luminile Prea fericitului nostru Părinte. În ziua binecuvântată de Dumnezeu, în care m'am învrednicit să mă odihnesc cu duhul și să mă închin la icoana făcătoare de minuni a Maicei celei Preacurate, mult mi-a mângăiat inima orânduirea cuvioasă și statornică a vieții monahicești, în rugăciuni de zi și de noapte ce se continuă ca pe vremea starețului Paisie, în frica lui Dumnezeu, cu luare-aminte și cu învâpăiată dragoste pentru dobândirea mântuirii sufletului.

În mijocul unei petreceri pașnice, în taina inimii lor, cuvioșii părinți cu osârdie fierbinte și cu inimă înfrântă, pot să-și sporească dragostea către Mirele cel ceresc și către aproapele. Aici, în legătură cu Dumnezeu, sufletele trăitoare după duh, devin ca un cer viu.

La orânduirea aceasta de petrecere cuvioasă, iată că se adaogă iscusința cărturărească reinviată tot de Prea fericitul nostru Patriarh. Ti-

parnița renumită dela Neamțu trăește și sporește tot prin strădania aceluiaș mare ostenitor și luminat cărturar, care a scris o sumedenie de opere trebuitoare Teologiei noastre.

Librăria deasemenea, așa de frumos aranjată cu cărți folositoare, încărcată cu fagurii sărguincioaselor predanii și învățători, cu iconițe și broșuri, este dovada încă a unei înalte înțelegeri și viguroase gândiri cărturărești. Căci mănăstirea trebuie să se păstreze necurmat pe făgașul scaldat în razele dumnezeiești ale înțelepciunii cei de sus, și să fie fără încetare un soare luminos pentru sufletele creștinilor.

Hărnicia, priceperea și râvna de bine se văd pretutindeni : aleele liniate frumos, casele curate, grădinile îngrijite, livezi împodobite și fabrică de cherestea bine organizată. Din inițiativa I. P. S. Sale, s'a clădit un splendid palat de recepție pentru Familia Regală, în jurul căruia se va aranja un parc fermecător. Dar în grija și în nepotolita râvnă, de a întemeia acolo o adevărată răsadniță duhovnicească nu numai pentru întărirea și luminarea călugărilor, dar și pentru pregătirea lor specială ca misionari destoinici, au înțeles să se ridice o mare clădire a cărui deviz se ridică la 10.000.000 lei, care este pe terminare.

Iată că dragostea părintească și gândul luminat al înalt Prea Sfințitului Patriarh pentru propășirea Bisericii și slavei ei, e pe cale să rezolve o mare problemă care frământă inima și mintea atâtor râvnitori de bine ai Bisericii ortodoxe, și anume organizarea misionarismului monahal. Este cel mai potrivit timp pentru această operă căci astăzi atât preoții cât și cercurile religioase sunt foarte prielnice înfăptuirii acestui gând.

Privirile se îndreaptă spre Mănăstirea Neamțului, duhovniceasca cetate a Ortodoxiei noastre, spre monahii tineri din toată țara, care râvnesc să pășească pe urmele lui Paisie și a ucenicilor lui ; și mai ales privirile se îndreaptă cu toată nădejdea și cu toată încrederea spre mintea luminată, inima caldă și voința dărză a Marelui și Prea fericitului nostru Stăpân.

Noi preoții de mir să-l ajutăm din toată inima noastră, cu cuget limpede că săvârșim o faptă apostolică. Să-i înțelegem nu numai gândul, dar să dăm sprijinul cu fapta, râvnind și pilduind lucrarea noastră duhovnicească, prin jertfa de sine pentru biruința idealului misiunii ortodoxe, unind puterile noastre cu cele ale monahismului jertfelnic, luminat și înflăcărat.

Preotul DUMITRU CRISTESCU
Consilier cultural

PRIMA VIZITĂ A I. P. S. PATRIARH NICODIM LA MÂNĂSTIREA NEAMȚU ȘI LA PIPIRIG, SATUL NATAL AL I. P. S. SALE

Duminică 23 Iulie cor., Înalt Prea Sfințitul Nicodim, Patriarhul României, care se găsea la Iași din seara zilei de 19 Iulie a făcut cea dintâiu vizită Sf. Mănăstiri Neamțu, după alegerea I. P. S. Sale ca Patriarh. Tot cu această ocazie a fost vizitat și satul natal, Pipirig, precum și împrejurimile, cu toate locurile unde și-a petrecut copilăria sa.

Într'un cadru de verdeață și în zorii unei minunate zile de Iulie, vizita I. P. S. Sale la Neamțu și Pipirig, la care au luat parte mai mulți fruntași ai vieții bisericești din Moldova, a îmbrăcat parcă veșmânt de sărbătoare, imprumutând ceva din maiestatea și sfințenia noii demnități cu care a fost investit de curând.

Abia se terminase slujba Utreniei săvârșită în străvechea mănăstire voevodală, când clopotele au început a bate vestind depărtărilor prin sunetul lor melodios, sosirea I. P. S. Patriarh. În fața mănăstirii, starețul în vesminte strălucitoare, înconjurat de 4 diaconi, prezintă evanghelia și crucea, fiind de față prefectul județului, vizitatorii mănăstirii, precum și o mulțime de săteni din împrejurimi. Intreaga asistență se îndreaptă apoi spre biserică în cântarea axionului: „Cuvine-se cu adevărat“... pe sub ghirlanzile de verdeață ale clopotniței mănăstirii.

Utrenia fiind terminată, un sobor de 12 preoți începe săvârșirea Sf. Liturghii, răspunsurile fiind date de corul școlii de cântăreți.

La terminarea serviciului divin, părintele Am. Vasiloschi rostește predica zilei, vorbind despre dragostea creștină.

„Această mare virtute teologică — spune P. C. Sa — a însuflețit și a îndemnat la fapte mari — unind vorba cu fapta — nu numai pe ierarhii mari din trecutul nostru bisericesc, dar chiar

și pe adevărații creștini. Operile mari caritabile au fost rodul acestei virtuți, unită cu credința și nădejdea. Cu această mare virtute a dragostei creștinești, Dumnezeu a împodobit și sufletul I. P. S. Patriarh. Țara a cunoscut și prețuit acest fapt, și deaceia l-a ales la cârma bisericii strămoșești spre cinstea noastră a Moldovenilor“.

După predică se oficiază un Polihroniu pentru M. S. Regele și I. P. S. Patriarh.

P. Cuv. Sa, Arhimandritul Mitrofor Melchisedec Dimitriu, vrednicul stareț al mănăstirii, rostește un mișcător cuvânt de „bun venit“. În rezumat P. Cuv. Sa zice:

„Înalt Prea Sfințite Stăpâne Patriarh, Părinte și Tată! Ziua de astăzi va rămâne pentru noi toți slujitorii acestui sf. locaș, dela cel mai mare până la cel mai mic, o zi de mare și înălțătoare sărbătoare. Capul Bisericii noastre, Patriarhul Țării a scoborît în mijlocul nostru. A venit nu numai să ne vadă și să ne cerceteze, dar ca să-și petreacă și concediul de vară în chilia sa din această Lavră a Moldovei. Dela marele Paisie, această mănăstire n'a cunoscut pe nimeni mai vrednic, mai cărturar și mai bogat în realizări cărturărești și gospodărești decât pe I. P. Sf. Voastră. Ați condus-o ca un adevărat părinte timp de 10 ani. Ați luptat plin de nădejde și ați purtat proces greu și îndelungat nedând odihnă trupului și sufletului până n'ați desrobit vatra mănăstirii. Ridicat în scaunul de Mitropolit al Moldovei în 1935, ați plecat din fruntea acestei mănăstiri fără însă a o și părăsi. V'ați văzut visul cu ochii, căci guvernul v'a dat câștig de cauză, retrocedând mănăstirii în vara anului 1935, vechea vatră de 10.500 ha. teren muntos și de cultură. Ca mitropolit al Moldovei ne-ați ajutat și îndrumat.

Acum sunteți ridicat la cea mai înaltă treaptă bisericească. Suntem încredințați că și de acum înainte ne veți ajuta și ne veți călăuzi, căci aveți la inimă această sfântă și voievodală mănăstire.

În numele întregii obști de călugări și frați, precum și a școlii de cântăreți — mutată de I. P. S. Voastră dela Iași aci — în acest loc de tradiție cărturărească —, Vă exprim omagiul nostru de respect, de devotament și de recunoștință fiască. Îngăduiți-ne să ne mândrim, că fostul nostru Stareț de ieri a urcat treptele Patriarhatului românesc. Îngăduiți-ne să Vă zicem din tot sufletul: Bine ați venit în mijlocul nostru, I. P. S. Stăpâne!“

I. P. S. Patriarh răspunde apoi prin aceste cuvinte: „Prea Cuvioase Părinte Stareț, Prea Cucernici Părinți și iubiți credincioși! Sunt mișcat de cuvintele ce mi le-ați adresat în numele soborului mănăstirii. E drept, că eu am muncit pentru înzestrarea și înflorirea acestei străvechi ctitorii domnești. Dar, nu mi se cuvin numai mie laudele adresate, căci n'am făcut eu singur tot ce vedeți, ce s'a înnoit aici. În chip firesc, ele se răsfrâng și asupra tuturor celor care m'au ajutat și au înțeles dreptatea cauzei și toate păsurile noastre. Nu pot să nu mărturisesc, că am fost ajutat de M. S. Regele, cât și de bărbații politici din diferite guverne. Ba o spun deschis aici, că am fost ajutat mai mult chiar de demnitarii civili de stat decât de oamenii bisericii. Eu am fost numai instrumentul prin care s'a adus la îndeplinire înzestrarea mănăstirii. Rolul bisericii noastre în ziua de astăzi, este mare. Și, pentruca biserica noastră să fie în adevăr vie, așa cum o dorește în special M. S. Regele și cum o dorim și noi Ierarhii ei, ea trebuie să fie ajutată. Am spus-o și la investire, și-o repet și aici, că pentru a birui în lupta ei spirituală, biserica are nevoie de două armate: una de front și una de geniu. Armata de front e preoțimea noastră de enorie, care catehizează, care evanghelizează și sfințește pe credincioși prin sf. slujbe. Ea lucrează cu timp și fără timp și, deși sunt în sânul ei multe elemente de valoare, cu toate acestea ea nu-și poate făuri singură armele de luptă. Acestea trebuie să i le pună dinainte armata de geniu, care o formează călugării din mănăstiri. Aceștia trebuie să dea cărțile de ritual, vestmintele, icoanele, literatura religioasă. Ei trebuie să aprofundeze — căci au mai mult timp liber decât preoții de enorie — toate chestiunile teologice și bisericești dela ordinea zilei și să caute a

le da soluțiuni prin publicitate și studii serioase. De aceia nu numai preoții trebuie să fie educați în seminarii și facultăți de Teologie, ci și tinerii monahi. Ei trebuie să se ajute reciproc și să se iubească ca frații, căci urmăresc acelaș scop: apropierea omului de Dumnezeu prin biserică. În acest scop, am stăruit să se rezidească aici vechiul seminar monahal, care a fost distrus de foc. Eu, din partea mea, vă făgăduiesc că și din acest înalt post de comandă, unde am fost ridicat din mila lui Dumnezeu și bunăvoința marelui Colegiu electoral, nu voi uita niciodată această mănăstire, care-i leagă-nul meu, după cum n'am uitat-o nici în timpul cât am fost mitropolit al Moldovei. Intotdeauna veți avea sprijinul meu. La bunul ei mers voi veghea continuu, căci sunt și Președintele Eforiei ce o conduce în chip legal. Mulțămindu-vă înc'odată pentru frumoasele cuvinte și urările ce mi-ați făcut, vă împărtășesc tuturor binecuvântarea mea patriarhală și la cuvântul de „bine ați venit!“, vă răspund: „bine v'am găsit!“.

De aci, Înalt Prea Sfințitul Patriarh a trecut în sala de recepție a Sf. Mănăstiri, unde s'a întreținut cu clericii și distinșii oaspeți prezenți. Puțin mai târziu s'a servit o masă la care a luat cuvântul părintele prof. Valeriu Iordăchescu în numele preoțimii moldovene, spunând între altele că nu numai clerul din Mitropolia Moldovei, ci și preoții din întreaga țară s'au bucurat de alegerea I. P. S. Sale în locul vacant de Patriarh al țării. În special, clerul din Moldova, preoții și monahii, au dreptul să se mândrească că al doilea patriarh al țării a fost ales în persoana I. P. S. Nicodim, om de înaltă cultură teologică, cu o bogată experiență, cu un admirabil simț gospodăresc, cu un prodigios trecut de muncă: un mare monah înăscut. În vremurile grele de azi prin care trece nu numai neamul nostru, dar și biserica ortodoxă, în lupta cu celelalte confesiuni și cu sectele, venirea la cârma ortodoxiei noastre a I. P. S. Nicodim este o cheazășie, că biserica noastră va propăși. Păstrând raporturile armonice cu Statul și încadrate în orânduirea cea nouă a Statului, Biserica prin slujitorii ei devotați va lupta ca să dea țării adevărați cetățeni, capabili de jertfe eroice în caz de primejdie. În cuvântarea dela investire, I. P. S. Sa a făgăduit că va da o atenție deosebită școlilor bisericești. Încredințează pe marele ierarh de toată dragostea, recunoștința prețuirea și sprijinul preoțimii, care este armata de front, după

cum însuși a numit-o. Ii urează sănătate deplină și păstorie rodnică.

Mai iau cuvântul Păr. consilier economic preotul V. Mihailescu, d. col. Eugen Hociung, prefectul județului, după care I. P. S. Patriarh Nicodim răspunde cu cuvintele:

„Vă mulțămesc pentru cuvintele măgulitoare ce mi le-ați adresat. Să știți însă, că ele nu mi se cuvin numai mie. Eu le împart bucuroș pe din două, cu cei cari m'au înțeles și m'au ajutat, cu cei ce m'au secondat în lucrul meu. Strădaniei noastre i-a venit în ajutor și harul lui Dumnezeu; de aceia am putut înfăptui și aici și la Iași, lucrurile de care ați amintit“. Nu uită apoi să amintească și de înaintașii săi în scaunul dela Iași, de blândul mitropolit Iosif, ctitorul catedralei, de Partenie, care a zidit palatul mitropolitan și de mitropolitul Pimen, care a organizat atelierele de industrie casnică din mănăstirile de maici. Din demnitatea de loctenent patriarhal a demisionat de două ori, dar demisiile nu i-au fost primite. Acest fapt e dovadă, că n'a militat nici într'un fel pentru acest înalt post. Dar, dacă țara l-a voit, n'a putut să refuze. Rămâne legat sufletește pentru toată viața de eparhia Moldovei și în special de leagănul său, care este sf. mănăstire Neamțu.

Că n'a vroit să fie Patriarh o mai dovedește și această mărturisire de ordin intim. Zice: „După alegere, când eșiam din Camera Deputaților — unde s'a făcut alegerea — am zis d-lui prim ministru: Domnule Călinescu, oare de ce a căzut sarcina asta pe mine? Eu m'am rugat lui Dumnezeu și M. S. Regelui, ca să fiu scutit de această cinste, căci sunt înaintat în vârstă. Și premierul guvernului a răspuns: „Inalt Prea Sfințite, cum v'ați rugat Sanctitatea Voastră de Dumnezeu, tot așa ne-am rugat și noi, dar de data asta a fost ascultată ruga noastră, căci iată astăzi sunteți Patriarhul Țării!“

Ziua de Duminică s'a încheiat cu vizita făcută tipografiei sfintei Mănăstiri, din teascurile căreia au ieșit — și ies mereu — atâtea opere ziditoare de suflet.

Luni dimineața I. P. S. Patriarh în fruntea grupului vizitator continuă drumul. Se vizitează fabrica de cherestea și seminarul monahal care se construiește sub directivele I. P. S. Sale. După aceea vizitatorii se îndreaptă spre Pipirig, satul de naștere al I. P. S. Patriarh.

Răsfirat pe o întindere de 15 klm. satul Pipirig își primește voios Stăpânul, cu casele lui din bărne, înșirate pe poala muntelui. Intreg

satul, în haine de sărbătoare se găsește adunat în fața bisericii din Pipirig, întâmpinându-l cu tradiționala pâine și sare, în timp ce mulțimea preoților cântă în cor: „Pre Stăpânul“. În fața bisericii, care are aspect de catedrală (fiind în construcție) preotul paroh din localitate urează Stăpânului său cuvântul de bun venit, după care I. P. S. Patriarh, vădit mișcat de a se găsi în satul său natal pentru prima dată după alegerea sa ca Patriarh, răspunde celor prezenți cu frumoasele cuvinte:

„Prea cucernice părinte paroh și dragi creștini consăteni! Mulțămesc pentru frumoasele cuvinte pe care în numele dv., mi le-a adresat părintele paroh. Cea dintâiu vizită ca Patriarh în părțile Moldovei, am ținut s'o fac — după M-rea Neamțu — aici la Pipirig în satul dv., căci acest sat este și satul meu și leagănul copilăriei mele în care am văzut lumina zilei. Vă aduc cuvântul meu de laudă, căci știu mai bine ca oricare altul, că această biserică se ridică prin munca, prin strădania și prin credința dv. în Dumnezeu. La temelie ei stă nu numai gologanul și sudoarea dv., ci și dragostea de credința și legea strămoșească. Dar jertfei și salahoriei ce-o faceți pentru casa Domnului, în frunte cu părintele paroh și celelalte autorități și fruntași gospodari ai satului, trebuie să i se mai adauge și încurajarea. Știți, că eu nu sunt un om bogat. Am dat până acum ceva. Intr'o zi ca asta n'am venit aici cu mâna goală. Iată azi, eu v'am mai adus ceva. Rezidența regală a Ținutului Prut dela Iași vă trimite prin mine 100.000 lei, iar în August am să vă mai aduc partea ei încă 100.000 lei. Din partea mea, v'am adus azi 500.000 lei și vă mai făgăduesc încă 100.000 lei. Și, de va mai fi nevoie și de voi mai avea de unde, cu vrerea Celui de sus, care ține toate, vă voi mai aduce cu drag. Cu acești bani puteți începe lucrul îndat. Puneți dumneavoastră mână dela mână, căci zice o vorbă: „că picătură cu picătură face lacul mare“. Și, mare-i Dumnezeu! El ne va ajuta, ca s'o vedem și gata. Mergeți dar înainte cu credința și nădejde tare în ajutorul Tatălui ceresc și în puterile dv. Eu vă făgăduesc, că de acolo de unde m'a pus țara, nu voi uita niciodată Pipirigul. La mine veți găsi oricând nu numai îndemnul cel bun, dar și mâna cea largă. Vă împărtășesc cu binecuvântarea mea patriarhicească, și vă mulțumesc de frumoasa primire ce mi-ați făcut și vă zic la rândul meu din tot sufletul: „Bine v'am găsit!“

Părintele Valeriu Iordăchescu luând cuvântul,

printre altele într'o vibrantă cuvântare, zice următoarele:

„Ziua de astăzi pentru dv., trebuie să fie o zi de mare sărbătoare. Aveți dreptul să vă bucurați mult și să fiți mândri că Sanctitatea Sa, Patriarhul Nicodim a ținut să facă prima vizită canonică, însoțit de toți protopopii Mitropoliei Iașilor, în satul dv. Aceasta vă arată cu prisosință, că Sanctitatea Sa n'a uitat locul nașterii și al copilăriei, cu toate bucuriile și amintirile lui scumpe. Deși bunul Dumnezeu l-a ridicat la cele mai înalte dregătorii bisericești — ieri Mitropolit al Moldovei și azi Patriarh al țării — dregătorii cari aduc după ele nu numai cinste, dar și sarcini grele, răspundere și mare grijă, cu toate acestea I. P. S. Sa nu v'a dat uitării ci mereu a fost cu gândul la dv. Să vă mândriți, gospodari harnici și cinstiți, căci ați dat țării pe cel mai mare dregător bisericesc. Vizita de astăzi să n'o uitați toată viața. El vă prețuește curajul ce-ați avut, de a porni în aceste vremuri grele această

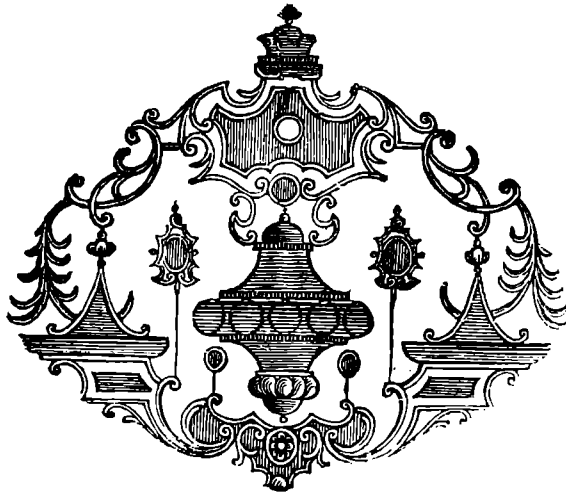
măreață catedrală, care poate sta cu cinste în orice oraș din țară. Darul ce vi l-a făcut trebuie să meargă la inimă și să scoată lacrimi. Fiți încredințați că dacă la munca dvs. se adaogă și sprijinul Sanctității Sale, biserica va fi terminată în curând“.

De aci se îndreaptă cu toții către localul primăriei. Norodul dela copii școlari, în albe costume străjerești, până la moșnegii cu pletele albite de vreme, se îngrămădește să-i sărute mâna. Iar I. P. S. Patriarh și-a încetinit mersul, și binecuvântându-i, pe fiecare în parte, găsește pentru toți câte un cuvânt bun.

După care, ca altă dată în casa părintească, alături de toți copiii monahului Varnava de mai târziu — I. P. S. Patriarh Nicodim a luat masa împreună cu frații săi, rechemând în minte — pentru a câta oară? — din noianul faptelor trecute, amintirile cele mai frumoase.

Și așa s'a sfârșit cea dintâi vizită la Neamțu și la Pipirig a Prea Fericitului nostru Stăpân.

CRONICAR

„PRIMELE ZILE ALE CREȘTINISMULUI“

de F. V. Farrar

TRAD. DE I. P. S. NICODIM, MITROPOLITUL MOLDOVEI

Sunt puține lucrări de Teologie care apar în zilele noastre. Este fapt constatat acesta. Gândirea religioasă în ciuda tuturor aparențelor, trece printr'o vădită secetă. Aceasta numai în ceea ce privește tipărirea de opere de adevărată profunzime teologică, nu și în ceea ce privește și atmosfera de pietate și cuvioșie ce stăpânește atâtea suflete.

Cultul spiritului, cu toată avalanșa materialismului, încă se menține, și idealismul evanghelic vibrează în taina inimilor atâtor creștini.

Teascurile tiparnițelor dau la lumină lucrări de importanță și aleasă calitate. Sunt însă puține acele opere mari, de remarcabilă valoare teologică, în care se împletesc ca într'un buchet disciplinele teologice și o adâncime de gândire stăpânită viguros de puterile duhului.

Iată însă că în ultima vreme, această lipsă a fost împlinită prin tipărirea în Cetatea Ortodoxiei noastre, la Mănăstirea Neamțu, a unei opere teologice de o valoare clasică, de către Prea Fericitul Patriarh Nicodim.

Cunoaștem din bogatele și multele tipăriri ale Părintelui nostru, marele cărturar, cel din soborul Neamțului; cunoaștem operele Sale de mare importanță pentru pastorația activă, vie; cunoaștem predicile tipărite care încă din seminar ne-au luminat și ne-au cultivat idealul apostolic; și mai presus de toate cunoaștem râvna și competența cu care a tradus Noul Testament. Iată că în anul 1938, ca mitropolit al Moldovei, I. P. S. Sa Nicodim dă la iveală o lucrare de deosebită valoare intitulată: „Primele zile ale creștinismului“ traducere după F. V. Farrar, în trei mari volume, format mare, cu un total de 1531 pagini.

În această impresionantă lucrare nu este vorba de o simplă traducere, ci de însăși gândirea și sufletul unui mare ierarh și iscusit cărturar. Este cu adevărat o lucrare trecută prin priceperea, reflexiunea și talentul de mari rezonanțe spirituale, ale I.

P. S. Nicodim, înzestrat cu mari și bogate daruri, intelectuale și duhovnicești.

În această operă de remarcabilă valoare, preoții, studenții în Teologie și profesorii de Teologie, pot avea un puternic izvor de informații și documente istorice, de tălmăciri luminate din sf. Evanghelie și epistolele sf. apostoli. Toată istoria creștinismului din primele veacuri, cu luptele năpraznice ce i s'a dat de către păgânism și iudaism, și toată splendoarea lui, cu jertfele, credința și biruința lui, este prezentată luminos în acest inspirat tratat de Teologie. Cuo bogăție de informații neobișnuit de mare, cu o strânsă logică a faptelor și cu un stil curgător, limpede, în care se vedește vioiciunea spiritului traducătorului, se înfățișează primele zile ale creștinismului plin de freamăt, de lumini și de glorie cerească.

Este cu totul impresionant cum se prezintă în amănunțime viața și faptele „ucenicului cel iubit“ al Mântuitorului. Personalitatea sf. apostol și evanghelist Ioan, pe a cărui nesecată comoară de valori spirituale, cu minunata simfonie a vieții lăuntrice, noi ortodocșii o avem lumină și dreptar, este înfățișată în toată strălucirea și cu tot avântul de creație duhovnicească. Apostolul și evanghelistul dragostei apare cu adevărat ca un vultur. „Asemenea vulturului, după o puternică încordare a aripilor sale, acest vultur planează în albastru cerului fără să-și miște iuțile sale aripi“.

Nu însă în aceste câteva rânduri se poate cuprinde strălucita operă sus citată. Ne facem o datorie sfântă să îndemnăm pe toți frații preoți ca din bibliotecile C. Lor să nu lipsească această necesară și prea luminoasă lucrare. Doritorii și-o pot procura dela Sf. Mănăstire Neamțu care prin vestita ei tiparniță, scoate lucrări atât de valoroase, continuând viguros tradiția de aleasă cărturărie a mănăstirilor din timpurile de aur ale ortodoxismului românesc.

Pr. DUMITRU CRISTESCU

EDUCAȚIA RELIGIOS-MORALĂ A TINERETULUI ȘCOLAR

Educația religioasă-morală tinde la formarea bunului creștin, a omului folositor semenilor, societății și Bisericii creștine. În calea formării copiilor și tineretului către acest țel stau piedici. Unele sunt de natură interioară: instinctele egoiste, tendința spre păcătuire. Altele sunt de natură exterioară: ispitele mediului înconjurător¹⁾.

Dar în mod providențial, copilul se naște și cu un instinct religios-moral²⁾. Conduita tânărului în viață, devenit pe calea creșterii evolutive a fizicului și a psihicului, va fi subordonată instinctelor cu tensiune spre rău, dacă instinctul religios-moral va fi neglijat și înăbușit de celelalte de natură contrarie, sub influența ispitelor mediului înconjurător, și din contră va fi subordonată instinctului religios-moral, dacă printr-o educație religioasă-morală bine dirijată în vârsta școlărității, se va ajunge la dezvoltarea și întărirea acestui instinct nativ religios-moral.

Atât instinctele cu tendință rea, cât și cel religios-moral, se dezvoltă pe calea unei educații. Cele dintâi prind o educație la întâmplare, chiar neorganizată, sub influența ispitelor mediului înconjurător, — și tot ce este spre rău se dezvoltă mult mai repede, — cel de al doilea, adică cel sănătos, prinde dezvoltare și consistență numai sub îndrumarea unei educații religioasă-morale continue și sistematice.

În educația instinctului religios-moral, în facerea educației religioasă-morale a tineretului școlar deci, pentru a fi și sistematică și rodnică această educație, este necesar să ținem seamă de stările psihologice caracteristice vârstelor.

Vârsta copilăriei este predominantă de imaginație, de simțul curiozității și de simțul imitației. În educația instinctului religios-moral la vârsta co-

pilăriei, trebuie să ținem neapărat seama de aceste trăsături sufletești caracteristice, pentru ca educația religioasă-morală să fie efectivă.

Imaginația, ca și simțul curiozității și cel al imitației, neglijate în educația religioasă-morală, devin periculoase; dirijate devin însă forțe active.

Să direcționăm imaginația copiilor către iconografia, riturile și practicile Bisericii, să le atragem simțul curiozității către învățătura Bisericii, pe care să le-o prezentăm prin povestiri intuitive și să le îndreptăm simțul imitației către îndeplinirea datoriilor creștinești, după exemplul bunilor creștini.

Frecventarea regulată a Bisericii, în vârsta acesteia a copilăriei, poate avea multă influență în educația religioasă, pe calea imitației, ducând în modul acesta la formarea de deprinderi.

În organizația de educație integrală „Straja Țării“, în care copilul primește educația în colectivitate, prin simțul acesta al imitației, mai ales, se poate ajunge la formarea de deprinderi religioase și morale. Voi da un singur exemplu din multe altele.

În săptămâna străjerilor dela 1—8 Iunie, copiii de școală sub supravegherea comandantilor lor, au în executarea programului și săvârșirea a câte o faptă de bine, făcută în grup. În parohia în care servesc, pe lângă alte fapte de bine, copiii străjeri, cu supravegherea comandantului lor, au refăcut împrejmuirea unui om lipsit, împovărat cu 7 copii și pe deasupra lovit omul acesta de marea nenorocire a pierderii vederii.

Nu numai sentimentul ajutorării aproapelui și ajutorării celui lipsit se va fi adâncit în ființa micilor copii, care au făcut această faptă de bine, ci mai ales simțul milei active față de nenorocirea și mizeria omenească, în stare să pună în acțiune voința pentru alinarea suferinții, după pilda samarineanului milostiv.

În organizația „Straja Țării“, în ce ne privește

1) Prof. I. P. Angelescu, Educația morală și religioasă, articol publicat în Almanahul Străjerilor an. 1937, pag. 106—107.

2) Idem, Ibid. pag. 107.

pe noi preoții, care avem în sfera datoriei noastre sacerdotale îndatorirea educației religios-morale a tineretului școlar, derivată din însăși misiunea noastră, putem vedea un sprijin și un mijloc în plus pe care folosindu-l cum trebuie, nu facem altceva decât să ne ajutăm tot pe noi înșine în îndeplinirea misiunii noastre.

Explicând regulat, cu aplicare practică, textele biblice la ridicarea pavilionului și întovărășind grupele de străjeri când îndeplinesc fapte de bine cu adânc substrat educativ religios și moral, ca cea de care am amintit, reliefându-le chiar la fața locului însemnătatea faptei ce săvârșesc, putem culege frumoase și bogate roade în câmpul educației religios-morale a tineretului școlar. Toate acestea în epoca copilăriei.

Dar vine vârsta adolescenței... „Adolescența în general, este epoca tatonărilor, a încercărilor nesfârșite, care toate au un singur scop: pregătirea adolescentului pentru viața adultă. În ea se încrucișează apucăturile naive ale copilăriei cu tendințele serioase ale adultului, primele pentru a fi înlocuite, cele de al doilea pentru a fi susținute. Intreaga structură psiho-fizică a adolescentului prezintă o lipsă generală de stabilitate în orice direcție. Un criticism extrem caracterizează latura sa intelectuală; adolescentul nu mai primește nimic fără a trece prin judecata proprie!“.

Pentru ca deprinderile religioase și morale ce pot lua naștere în vârsta copilăriei prin imitație să nu fie sdruncinate în vârsta plină de transformări a adolescenței, este necesar să trecem atențiunea, în educația religios-morală, la această vârstă, asupra simțului critic pe care să-l satisfacem.

„Adolescentul își dă seama de acțiunile sale și începe să judece și să supună criticei practicile religioase, pe care în măsura în care nu le înțelege le consideră ridicule și le evită“²⁾.

La vârsta adolescenței, în educația religios-morală, trebuie să ne adresăm rațiunii și inimii tot

deodată; rațiunii lămurind-o și inimii convingându-o și determinând voința.

Pentru ca adolescentul să rămână mai departe în sfera îndeplinirii datoriei și practicilor religioase, trebuie să-i clarificăm rațiunea despre însemnătatea și necesitatea lor pentru viață, în primul rând. Taina Spovedaniei și a Sf. Impărtășanii, de exemplu, nu este de ajuns a spune adolescentului că trebuie să le îndeplinească, ci e nevoie să-i clarificăm în fața rațiunii și a simțului lui critic pe acest „trebuie“ prin însemnătatea și necesitatea pe care o au aceste taine în viața creștină.

Educația inimii le-o putem face însuflind în adolescenței iubirea de Tatăl ceresc, iubirea de Mântuitorul Hristos care a iubit lumea până la a suferi răstignirea și moartea pentru ea, precum și iubirea de Biserica sa. O atmosferă mistică realizată în oficierea serviciului divin printr'o slujire simțită și cu suflet depus, este cel mai bun mijloc în educația inimii și determinarea voinței.

Scopul educației religioase, de altfel, este tocmai sensibilizarea sentimentului religios înăscut care să vibreze la postulatele credinței creștine, ducând la formarea unei puternice conștiințe religioase, menite să determine și să direcționeze conduita de viață a individului pentru durată vieții pământești.

În educația morală, în deosebi, ne putem călăuzi de precizarea d-lui Prof. G. G. Antonescu că „rolul educației morale este, nu atât de a evita elevului contactul cu răul, cât mai ales de a-l face capabil să lupte el însuși contra răului și să-l învingă“¹⁾.

La aceasta se poate ajunge prin formarea unei puternice conștiințe religioase-morale la tineretul școlar, conștiință pe care o dorește Biserica prin educația religios-morală și „Straja Țării“ în cadrul educației integrale.

1) Gh. Gh. Antonescu, citat după Prof. I. P. Angelescu. Educația morală și religioasă, Almanahul Străjerilor, an 1937, pag. 108.

Pr. IOAN C. VIȘINESCU
Ocina-Prahova

1) Lucian Bologa, Psihologia vieții religioase, p. 71.
2) Lucian Bologa, op. cit. pag. 75.

CĂMINUL CULTURAL

Când te găsești la poalele unui munte și încerci să-i cuprinzi înălțimea și majestatea cu privirea, te simți mic și fără putință ca să realizezi această dorință; deși ești lângă el, orizontul ți-e ascuns. Cu cât însă te depărtezi, cu atât câmpul privirii devine mai mare, iar masa informă care-ți făcea impresia de zid, când erai aproape, începe să se contureze și să ți se înfățișeze în plină realitate. Cei înzestrați cu o privire ageră disting atunci pe coasta ce se profilează în față, o bogăție de nuanțe și o variațiune de decor ce încântă ochiul și umple sufletul de bucurie.

Situația în care se găsește omenirea azi, și trăgându-ne în spațiu, starea actuală a poporului român, îmi pare că se poate compara cu imaginea de mai sus. Oricine își poate da seama că vremurile pe care le trăim sunt de o excepțională importanță; iar evenimentele cari se succed dela zi la zi, se desfășoară cu o amețitoare rostogolire. Și dacă le-am proiecta în înălțime ar ajunge să nu fie găsite, nici de cei mai clari și profunzi vizionari.

Pe plan internațional, actualitatea este străbătută dela un capăt la celălalt al lumii, de fiorii războiului. Cele mai pașnice popoare și cele mai liniștite minți, sunt răscolite adânc în cotidiană lor vecuire, iar sub spaima celor mai înfrigate vești și fapte, resimt o profundă perturbație în mersul normal al lor. Spiritul zeului Marte domină peste tot și ține într'o nebunească încheștare nervii întregii omeniri. Primejdia unui înfiorător măcel planează peste tot și fiecare națiune se așteaptă să fi târîtă în această încăerare apocaliptică.

Conștientă și încrezătoare în misiunea sa pe aceste plaiuri, România străbate actuala clipă cu calm și seninătate deplină.

Ceeace bucură mai mult însă pe orice român — care cunoaște stările și turburările din alte părți —, este faptul că la noi pe lângă calm și liniște sufletească, se lucrează în cel mai accelerat ritm la consolidarea națiunii. Reformele politice și economice pentru ridicarea satului și luminarea sateanului român, stabilite în principiu nu de multă vreme, merg spre înfăptuire azi cu acelaș elan ca la început.

Serviciul Social, cea mai tânără instituțiune și cu rolul cel mai important în crearea Noului Românii, prin antenele sale cele mai înaintate în satele românești — *Căminele Culturale* — își în-deplinește cu prisosință misiunea de reformator și regenerat al vieții sociale românești.

Ridicarea satelor sub întreit aspect: sufletesc, economic și sanitar este fără îndoială problema de căpetenie, care preocupă azi pe conducătorii neamului nostru. Și, cu toate că este puțin timp de când s'a început să se lucreze temeinic, observăm că s'a petrecut o epocală transformare.

Spre deosebire de ceeace era înainte, semnul sub care se desfășoară azi viața socială în sat, este liniștea, pacea, armonia. Duhul de nebunească răzvrătire, care prin deșanțata demagogie politică instaurase pe întinsul țării timpuri de manifestări apocaliptice, a fost răpus prin înaltă chibzuință și regească energie. Odată cu izgonirea politice din viața noului Stat românesc și odată cu întronarea nouilor așezăminte consfințite prin Constituția „Regelui Carol II“, au fost înlăturate și motivele de ură și de vrăjmășie, de vrajbă și de desbinare între locuitorii satelor.

Și îndată ce răul a fost curmat din rădăcină, o nouă ordine socială s'a întronat, și înfăptuiri trainice și durabile au început să se înfiripeze.

La opera aceasta gigantică care a început să se clădească, Serviciul Social și ca atare Căminul Cultural, este socotit să joace rolul de căpetenie în realizarea unei izbânzi finale.

Izvorit dintr'o trebuință adânc simțită, Căminul Cultural de aproape două decenii își temeinicește rosturile și își afirmă existența, din zi în zi mai puternic. Orânduit prin lege, este menit să pătrundă în curând în orice sat de pe toate plaiurile românești.

Până acum s'au înființat peste 3500 de cămine în toată țara. Ca unul care am ocazia să constat zilnic o bună parte din activitatea acestora, am putut observa cu plăcută bucurie munca ce se depune aci pentru ridicarea satului românesc. Este muncă multiplă și diversă care îmbrățișează toate problemele ce contribuie la propășirea materială și spirituală a obștii satești.

Rezultatele și detaliile acestei munci le voi arăta cu altă ocazie. Ceeace vreau să accentuez acum, este coeziunea între conducători și locuitori pe care o introduce Căminul cultural în conviețuirea satească.

Ca albia unui râu, Căminul Cultural captează și canalizează toate energiile satești, le îndrumă spre nobile înfăptuiri și întronează o nouă stare de lucruri. În locul luptelor de partid, în locul egoismului deșert, în locul isbucnirilor violente în cari se frământau până mai ieri conducătorii satelor noastre, Căminul Cultural vine azi și impune tuturor ca ideal suprem propășirea obștii, impune o normă de trăire creștinească, un surplus de datorie și de muncă pentru aproapele.

Preotul și învățătorul, notarul și primarul nu mai sunt acum pildă de dezagregare sufletească

și desbinare pentru săteni, ci strâns uniți în jurul Căminului Cultural și animați cu toți de același ideal — ridicarea satului lor — sunt factori puternici de armonie, de prietenești manifestări și de bună conviețuire în organismul acesta care este satul. Și spiritul acesta de solidaritate este adesea întărit și păzit de elementul coercitiv, care prin nouile legiuiri intervine în cazurile de rea voință sau indolență.

În felul acesta Căminul Cultural netezește asperitățile, înlătură ambițiile personale și unește în dragoste pe toți cei cărora li s'a încredințat un talant mai mult.

„Căminul Cultural este — precum spunea d. prof. Gusti — o înfrățire, iarăși creștinească, o aplicare pe teren a preceptelor creștinești, este acea biserică vie, de care Suveranul nostru vorbea, transpusă în fapt în fiecare zi, în fiecare minut, care ne impune să scăpăm odată de acele dușmăanii câte odată scandaloase, între preot, învățător, notar, agronom și tot ce este acolo. Să se termine cu aceste ambițiuni neroade și să se inaugureze o activitate care să fie bazată pe adevărata frăție de aproapele, pe jertfă și pe interes pentru colectivitate și sat. Această nouă morală voim noi să o întemeiem prin Cămin Cultural“.

Și putem spune că, bazați pe rezultatele pe care le avem până acum, s'a făcut foarte mult în această privință, putem să ne mândrim chiar, deoarece aproape că nu este Cămin cultural unde preotul să nu fie președintele Căminului și învățătorul director, sau viceversa, alături de cari reprezentanții celorlalte autorități din sat împreună cu gospodarii frunțași alcătuiesc sfatul căminului și lucrează cu toții în deplină înțelegere.

În legătură cu ultimele realizări ale Căminelor Culturale, semnalez pe scurt rapoartele care ne aduc la cunoștință activitatea lor în legătură cu diferitele svonuri și cu noua stare de lucruri ce domnește în univers.

În zilele de sărbătoare, sătenii se strâng la sediul Căminului ca să mai schimbe o vorbă, sau ca să afle o știre adevărată care să-i liniștească și să le redea încrederea ce le-o risipise cutare

sau cutare vecin, ce fusese pe la târg și umpluse satul cu fel și fel de vești. Aci preotul sau învățătorul — conducătorii Căminelor — le explică cum stau lucrurile și i-au îndemnat să fie liniștiți, căci „puterea lui Dumnezeu e mare și'n bunătatea Lui, va feri neamul românesc de primejdia războiului“.

Deasemenea o altă înfăptuire demnă de toată lauda și vrednică a fi urmată de cât mai multe Cămine, este ajutorul pe care l-au dat diferiților cetățeni chemați la oaste. Intr'un elan de caldă înfrățire și solidaritate, membrii Căminelor Culturale au dat dovadă de înaltă morală creștinească și adâncă iubire de aproapele. Unuia i-au secerat grâul, altuia i l-au treerat, altuia i-au făcut arătura și câte alte diferite munci. Ici-colo Căminele au ajutat cu bani sau alimente familiile lipsite, sau au hotărât să întrețină la școală copiii vrednici și silitori.

Dar un fapt care vine să ne încredințeze de adâncă iubire a sătenilor pentru Căminul lor Cultural, și care ne arată marele lor atașament față de această Instituție menită să schimbe fața Țării, este că multe din ele, conștiente de misiunea care o au de îndeplinit, și-au alcătuit sfatul și și-au desemnat conducătorii, cari să le poarte destinul în vremuri de restriște.

Majoritatea acestor sfaturi, care ar funcționa în cazul unei eventuale mobilizări la noi în țară, sunt formate din bătrâni plini de ani și de înțelepciune cari dacă nu merg pe frontul de luptă, cel puțin în felul acesta să-și servească patria.

Acestea sunt fapte, care m'au îndreptățit să fac afirmația dela început și să compar opera care se clădește azi la noi în țară, cu înălțimea unui munte, a cărei măreție ne copleșește privirea.

Acestea sunt fapte care încredințază pe oricine de temeinicia și rostul căminelor culturale atât în vremuri bune cât și în vremuri de restriște.

Nu știm ce va fi mâine, dar știm că suntem pregătiți sufletește și gata să facem față oricărei împrejurări.

IOAN M. STOIAN
din Serviciul Social
Direcția Căminelor Culturale
Doctorand în Teologie

PRESTAREA JURĂMÂNTULUI ÎN JUSTITIE

În ultima sesiune a sa, Sf. Sinod s'a ocupat, într'una din ședințele sale, de problema: *prestării jurământului în fața instanțelor judecătorești civile.*

E o problemă care interesează deopotrivă și Statul și Biserica și care s'a mai desbătut cândva chiar în presă.

Într'adevăr, actul sacramental al jurământului a fost totdeauna și la toate popoarele — fie ele păgâne sau creștine — cel mai prețuit mijloc pentru aflarea adevărului.

Dela judecățile teocratice ale popoarelor Sf. Scripturi, el a trecut și în justiția laică creștină, fiind înconjurat — în faza de religiozitate a magistraturii popoarelor — cu toată pietatea, iar în timpurile de declin religios, cu toată indiferența, până în a-l transforma într'o simplă formalitate, ca acum.

În țara noastră—pe vremurile când „frica de Dumnezeu era începutul înțelepciunii“ — jurământul *era prestat în Biserică*, de obicei în Catedrale — pentru Tribunale — iar fastul depunerii lui era sguduitor: în fața icoanelor catapetesmei și a făcliilor aprinse, care încadrau pe prestator, slujitorii altarelor luau mărturia celui ce se lega în fața lui Dumnezeu să spună adevărul și din cauza felului impresionant cu care se presta, sperjuria erau o raritate patologică.

După *codul Caragea* (art. 33 cap. II partea VI) nu puteau să jure apoi cei știuți că aveau puțină evlavie către cele dumnezeiești, iar dacă totuși jurau, mărturia lor era socotită ca nevalabilă. Deosemena, după *Codul Calimah*, nu erau pri-

miți a jura decât acei care aduceau certificat dela preot că și-au îndeplinit datoriile religioase și aveau ca atare o puternică conștiință creștină.

Ca o amintire a trecutului plin de glorie, pe care acest act solemn l-a exercitat asupra conștiințelor, Justiția mai tuturor popoarelor l-a păstrat încă, introducându-l între elementele ei probatorii. L-a păstrat și Justiția românească și i-a stabilit cuprinsul în art. 196 din procedura civilă, astfel:

„Mă leg pe cinste și în cuget curat; jur înaintea lui Dumnezeu, care știe toate, că voi mărturisi adevărul, nimic alt decât adevărul, fără ură sau părtinire pentru vreuna din părți“.

După ce martorul jură, Președintele îi spune cuvintele: „Dumnezeu care știe toate, martor jurământului ce ai făcut, să te pedepsească dacă vei spune neadevăr“. (ibidem).

Fără să contestăm zguduitoarea formulă a redactării, fără să bănuim buna intențiune a legiuitorului și fără să generalizăm, putem spune totuși, că jurământul, așa cum se face azi, în cele mai multe cazuri, e numai un simulacru, o adevărată hulă adusă de neo-păgânii vremii noastre — îmbrăcați în robă sau în strae obișnuite — lui Hristos Celui răstignit pentru dreptate și în numele căruia se prestează jurământul.

Lăsăm la o parte faptul că, în foarte multe săli de ședință, bine înțeleles între pauze, înainte sau după închiderea ședinței, mulți domni avocați și chiar justițiabili fumează în imediata apropiere a Crucifixului — dacă nu chiar rezemați de ba-

lustrada pe care este înfipt — împroșcând pe Cel ce a fost răstignit, pentru adevăr și dreptate, nu cu fum de smirnă sau de tămâie, ci cu duhoarea fumului sacrileg — apoi felul cum se prestează jurământul constituie mai de grabă un mijloc de propovăduire a ateismului, decât de frânare a conștiințelor.

Intr'adevăr, în epoca aceasta a rapidelor și aeroplanelor, când timpul e ban, iar nervii noștri sunt istoviți de frivolitățile zilei, zguduitoră și bine așezată formulă a jurământului din procedura civilă a devenit o inutilă pierdere de vreme, de aceea unii magistrați se și lipsesc de ea, reducând-o la stereotipa invocare: „Jur, că am să spun drept“!

Cunosc, totuși, mulți judecători, cari apreciază cum se cuvine actul acesta și chiar îi amplifică cuprinsul, pentru a-l face cât mai zguduitor.

Ori cum ar fi însă și ori care ar fi concepțiile religioase ale celor puși să aperse dreptatea, jurământul nu poate fi exclus dintre elementele probatorii și el trebuie ținut pe tărâmul religios: *Adversae res, admonet religionem!*

De aceea intervenția Sfântului Sinod nu poate fi decât fericită, fiindcă jurământul este și rămâne un act de cult, cu toată încadrarea lui în legiurile laice și intră ca atare în sfera de preocupare a Înaltului For bisericesc. Și în legătură cu aceasta ne permitem a sugera ideea, dacă n'ar fi bine ca sfintele cruci, din pretoriile instanțelor judecătorești, să fie închise în câte

un dulăpior, care să stea deschis numai în timpul ședințelor și dacă n'ar fi cazul ca pe frontispiciul acestor dulăpioare sau pe laturi să se pună scurte sentințe din Sfânta Scriptură, cum ar fi locurile din Zaharia V, 3-4, unde se arată pedeapsa lui Dumnezeu pentru sperjuri, sau Sirah XXIII, 9-12, unde se atrage atenția asupra răspunderii prestatorului și a pietății cu care trebuie să se presteze jurământul.

În chipul acesta crucifixele n'ar mai fi împroșcate cu fumul primit din pipa celui din urmă aprod, iar zguduirea ce ar produce asupra conștiințelor ar fi cu mult mai puternică ca acum. Atât sfintele cruci, cât și dulăpioarele lor să fie făcute, apoi, după un anumit model.

Jurămintele ar putea fi luate într'o cameră specială a instanțelor judecătorești în prezența preotului și cu un anumit ritual.

Ca încheiere, socotesc, că acest act-măsurător specific al conștiințelor creștine — prezintă o foarte mare importanță, atât din punct de vedere probant, cât și din punct de vedere religios și nu e de loc indiferent felul cum se prestează, mai ales că lucrul trebuie extins la toate împrejurările, unde se cere prestarea jurământului, deci nu numai în justiție.

De aceea preocuparea Sf. Sinod, de a rezolva o problemă atât de importantă și de actuală ca cea de față, este dintre cele mai fericite.

Pr. IOAN DĂRVARESCU
Biserica „Sf. Anton—Curtea-Veche“

C H E S T I U N I M I S I O N A R E

Metodica misionară recomandă o sumedenie de mijloace de cari preotul se poate servi în munca sa pentru combaterea sectelor. Deși în biserica noastră sectele s'au ivit în multe părți deodată, totuși mijloacele pentru combatere n'au fost peste tot aceleași, fiecare misionar folosind mijloacele potrivite cu pregătirea sa și cu situația locală. Abia mai târziu — sub presiunea nevoei — sectologia a fost consacrată ca o disciplină aparte în învățământul teologic. Iar cu trecerea timpului a luat naștere o întreagă literatură misionară ca rod al experienței și zelului misionar al preoților, fiecare enunțând metode mai mult sau mai puțin originale.

Din mulțimea acestui soi de publicațiuni se remarcă «Misionarul», cu apariție regulată la Chișinău și neîntrerupt susținut de scriitori cu autoritate în materie misionară. Această «revistă a misiei ortodoxe române» ne prezintă din timp în timp, în traducere românească, părți mai însemnate din operele vestiților misionari ruși, cum ar fi Calnev sau Vedenschi.

Astfel în numărul 7—8, an X (1938), părintele Al. Bogdaneț ne dă în traducere lucrarea „Cum să ne luptăm cu sectele“ de preotul A. Vedenschi. În acest studiu e arătat folosul misiunilor parohiale (cercuri misionare de râvnitori ai ortodoxiei în parohie) și autorul rus citează pe conaționalul său pribeag Calnev, care a afirmat într'un congres: „misia noastră abia atunci va păși pe drumul cel adevărat, când va deveni misie populară, când va deștepta forțele de mult adormite ale ortodocșilor“, formând, cum s'ar zice la noi, o conștiință ortodoxă activă. Mai departe, indicând „lacunele metodelor noastre“ autorul se întreabă: „de ce convorbirile noastre cu sectarii nu se încununează decât cu un succes de tot neînsemnat?“ la care întrebare autorul își răspunde singur: „Credem și aceasta nu fără motive

serioase, că una din cauzele acestei situațiuni neplăcute în lucrul misionar este felul cum e organizată polemica noastră.

Pentru că noi astfel am aranjat convorbirile noastre cu sectarii, ca și cum noi suntem vinovați, noi păcătuim, noi ne-am depărtat dela adevăr, din care cauză noi ne și temem, ne și apărăm mereu. Și ceiace este ciudat, niciodată nu eșim din cadrele metodelor vechi tradiționale, niciodată nu atacăm, nu criticăm doctrina sectară. Și dacă facem aceasta cumva, apoi numai superficial și fără sistem. Și trebuie să știm că atare îndrumare a convorbirilor misionare este foarte desavantajoasă potru noi“. Din cuprinsul lucrării de care ne ocupăm, punctul acesta îmi pare cel mai interesant pentru că ne înfățișează cum nu se poate mai bine aspectul cel mai caracteristic al luptei misionare. În adevăr noi ne-am deprins a ocupa numai poziții proprii pentru defensivă, împrejurare care, cel puțin aparent dă adversarului curajul pe care orice acuzator îl are. Mai ales în discuțiunile publice cu sectanții situația devine adeseori tragică pentru preot, întrucât el fiind de regulă ponderat și cu menajamente pentru fiul rătăcit, e atacat violent de sectantul orgolios, ignorant și'ntotdeauna de rea credință. Încât pe bună dreptate spune Vedenschi că „e timpul să părăsim metoda veche și să trecem la atac, ceiace este cu mult mai recomandabil“.

Pornind dela axioma că ortodoxia e pe temeiul adevărului absolut și deci arma adevărului în mâna slujitorilor ei, cunoscând incapacitatea, eroarea și conduita reprobabilă a sectanților, noi n'avem decât să căutăm ocaziunea potrivită pentru a ataca calm și metodic doctrina și practicile ei. Eu am experimentat metoda aceasta cu sectanții tudoriști, cari numindu-se sfinți, copii ai lui Dumnezeu, spun că trăesc după Scriptură, dar de fapt ei fiind mincinoși, bețivi, înșelători, lăudăroși etc. A fost de ajuns să întreb

pe cei cari îi știam vinovați să-mi spună cum se încadrează în Scriptură anumite păcate ale lor (beție, minciună, înșelătorie etc.) și numai decât cei cu musca pe căciulă, cei mai vorbăreți, au amuțit, provocând în văzul ascultătorilor hilaritate, desgust și revoltă.

Fără îndoială că recomandarea acestei metode nu exclude datoria noastră de a lămuri cu cartea în mână punctele atacate din credința noastră. Totuși date fiind ignoranța și fanatismul cu cari exploataorii întreprinderilor sectare au îndobitocit funcțiunile cerebrale ale victimelor lor, efect mai rapid și mai durabil se obține punând pe sectant în stare să vadă prăpastia dintre verbala sa profesiune de credință și dintre faptele sale, și numai așa va începe să se facă lumină în capul său. Sistemul acesta trebuie aplicat pentru motivul că sectanții nu spun numai că adevărul e de partea lor, ci și că ei îndeplinesc întocmai poruncile Scripturii și nu mai păcătuiesc chiar dacă ar vrea ei să păcătuiască (d. p. tudoriștii).

Pentru a ilustra îndreptățirea metodei ofensive mărturisesc aci satisfacția ce am avut zilele acestea când am cetit în ultimul număr (8)

din Cronica Hușilor informațiunea că un misionar de-ai noștri (Drăgulescu) într'o adunare de adventiști, la Bârlad, a pus predicatorului sabbatist întrebarea dacă sfântul apostol Pavel după convertirea sa a mai ținut tot sâmbăta sau nu? Neputând răspunde, adunarea s'a demoralizat și s'a împrăștiat, iar la chemarea de după prânz, în aceiaș zi, n'a mai răspuns nici jumătate din numărul celor ce participaseră de dimineață.

Atacând metodic și cu tact păstorul nu va uita scopul ultim al misiunii: readucerea în staul a oilor rătăcite și de aceia nervul conducător al acțiunii sale să fie iubirea. Stăpânit de sentimentul dragostei creștine, misionarul nu va obose și satisfacția nu va fi nici târzie și nici alta decât aceia pe care a avut-o părintele când a strâns la piept pe fiul risipitor.

Adoptând metoda ofensivă, misionarii vor imprima lucrului lor caracterul dinamic și biserica își va redobândi atributul ei de luptătoare, integrându-se în spiritul voit de Intemeietorul ei care a poruncit apostolilor: Săi „Indrăzniți, eu am biruit lumea“!

Pr. G. DICULESCU
Băleni-Sârbi, Dâmbovița.

DESPRE IERARHIA BISERICII

Statornicisem în primul articol despre ierarhia Bisericii noastre că nu orice creștin este preot ierarhic. Pentru că una este preotul în înțeles propriu: preotul chemat, ales și sfințit de Dumnezeu prin succesiune apostolică după botez, și alta este preotul în sens duhovnicesc: preotul sfințit de har în botez cu dreptul de a înălța rugăciuni către Dumnezeu și de a-I aduce jertfe duhovnicești. Deci este și rămâne limpede ca miezul zilei că orice creștin se poate numi îndeobște preot duhovnicesc dar nu este în acelaș timp și preot instituit după rânduiala dumnezeiască. Amestecarea acestora este o abatere neiertată dela rânduiala lui Dumnezeu. Este o rătăcire protestantă sau sectară, protivnică Sfintei Scripturi, Sfintei Predanii și celui mai elementar bun simț.

Se știe că dintr'o rătăcire nu poate răsarî decât tot o rătăcire. Astfel adventiștii, bunăoară, socotesc că oricine poate să învețe pe altul adevărurile de credință în Biserică. Potrivit făgăduelii date, vom cerceta mai departe și șubrezenia acestui punct de vedere.

Nu poate orice om să învețe pe credincioși adevărurile de credință în Biserică ortodoxă, pentru că numai apostolilor le este dat de sus să cunoască tainele împărăției lui Dumnezeu (Mat. XIII. 11) iar nu întregului popor, adică oamenilor de rând.

Pentru că Dumnezeu a pus în Biserică întâiu apostoli, al doilea prooroci și al treilea învățători, așa că nu toți oamenii sunt învățători, 1 Cor. XII, 29. Pentru că nimeni nu-și ia dela sine această cinste a preoției, ci numai cel chemat de Dumnezeu. (Ebr. VII, v. 5).

Pentru că Hristos a dat păstori și învățători, spre desăvârșirea creștinilor, pentru lucrul slujirii și pentru zidirea trupului Lui. (Ef. IV. 11-12).

Pentru că numai Core, Datan și Abiron

în V. T. împreună cu 250 de oameni mai de frunte au zis, ca sectanții, că toți cei din adunarea lor sunt sfinți și că darul este în mijlocul lor (Num. XVI. 1-3,) deci au voit preoția dela sine (Num. XVI, 10); dar au fost pedepsiți aspru de Dumnezeu: primii trei împreună cu oamenii, casele și averea lor au fost înghițiți de pământ (Num. XVI, 31-33); iar cei 250 de fruntași ai adunării au fost mistuiți de foc (Num. XVI, 35).

Pentru că sfântul apostol Iacob zice: „Nu vă faceți mulți învățători, frații mei, știind că noi învățătorii mai mare osândă vom lua. Pentru că toți greșim mult (Cap. III, 1-2).

Pentru că în 1 Cor. XIV, 26-31 sfântul apostol Pavel îndeamnă pe acești creștini cum să se folosească de darurile excepționale: „Toate spre zidire să se facă“ (1 Cor. XIV. 40); deci în acest loc nu este nici o vorbă că oricine ar putea învăța în Biserică. Pentru că în Efes. v. 19 și în Col. III, 16 dumnezeiescul apostol îi sfătuiește pe acești creștini cum să se educe unii pe alți, prin psalmi, laude și cântări duhovnicești și nimic mai mult.

Pentru că creștinii nu pot propovădui, dacă nu au trimitere dela Dumnezeu. (Rom. X. 15).

Prin urmare oricine trebuie să facă deosebirea între dreptul oricărui creștin de a învăța acasă, în școală, în armată sau în societate pe femeie, pe copii, pe tineri sau pe oricine, de a vorbi în psalmi, laude sau cântări auzite în biserică, ori de a îndemna pe alții să le urmeze (Ioan v. 15; Luca VII, 39) și între dreptul ierarhic al preotului de a învăța, a sfinți și a păstori pe mireni sau laici.

Iată am cercetat până acum șubrezenia întâiului și celui al doilea argument sectar. Despre netemeinicia celorlalte, în alte articole.

Pr. MIHAIL S. STĂNESCU
Sf. Vineri, T. Măgurele

UN MONUMENT AL EVLAVIEI STRĂBUNE

S'a sfințit la 22 Iulie anul acesta, biserica din Parcul Castelului Regal din Bran, luind hramul: Sf. Mironosiță Maria Magdalena.

Slujba târnosirii s'a făcut de I. P. S. mitropolit Nicolae al Ardealului, înconjurat de un mare sobor de preoți din împrejurimi, de față fiind în aceste înălțătoare și sărbătorești momente Arhiducea Ileana și Arhiducele Anton, mai marii satelor vecine, premilitari, străjari, străjere și nespūs de mult popor din satele brănene, în frumosul lor costum național.

În nemărginita ei sete după tot ce-a fost frumos și nemăsurata ei dragoste după tot ce re-

cu neștirbita ei pictură dela început, cu sfeșnice, iconostas și policandru din lemn, măestrit sculptate și vopsite în stil național, înzestrată și aranjată până în cele mai mici amănunte, cu cel mai înalt rafinament și spirit de orânduire.

Ea a fost așezată aci de Regina Mamă, în brădetul încântătorului Ei parc, plăsmuit și înfrumusețat cu flori și tot ce numai mintea Ei de artist desăvârșit a putut face, ca o plinire a setei și nevoii sufletului Ei ce năzuia neconținut mai sus, ca un locaș dumnezeesc în care să înalțe rugii fierbinți, din care gândul și sufletul Ei plin de

Biserica de lemn din Parcul Castelului Regal din Bran.

prezenta o podoabă a vremurilor străvechi, o comoră a sufletului nostru, adormita întru Domnul Regina Maria a aflat această biserică — în întregime din lemn și veche de 150 ani—pe alte plaiuri ale Țării noastre, în comuna Luariu, lângă Reghin pe unde pașii neobosiți purtaseră pe cercetătoarea Regină, pe când încă era în viață.

Biserica aceasta, minunată la înfățișare, este în cel mai curat stil românesc de clădire în lemn la țară, cu prispa lată ce se întinde pe toată latura de miază-zi dela altar la ușa intrării, aflată tot pe-această latură, cu tinda, cu stâlpii prispei din stejar bătrân cu tăeturi și încrustări naționale, acoperișul simplu din șindrilă, sfârșind prin turla mare, înaltă și deschisă—adăpostind și clopotul bisericii — cu interiorul simplu dar impunător prin păstrarea aidaoma a bătrânei așezări,

avânt să sboare pe aripile văzduhului către Atotputernicul.

Dar dacă regeșcul Castel, cuibul scump de odihnă neuitatei Regine Desrobitoare, a fost un scut de apărare în vremi îndepărtate contra năvălitorilor ce jinduiau după aceste plaiuri, biserica de azi înfiptă în stânca îmbrăcată'n brazii mereu verzi, e și ea scutul vieții neamului nostru.

E simbolul isbânzii, e un adevăr mare istoric, un gând curat, un sfat, pe care ar voi să ni-l repete, că'n tot ce-am întreprins în fiecare clipă sub soare, în tot ce-am isbândit ca neam, biserică și credința ne-au fost scut și ajutor.

E simbolul unirii pe veci a fraților ce-au suferit robia, al vegherii și prezenții spiritului Ei în fiecare clipă asupra neamului și Țării.¹

Căci Ea cu sufletul Ei nobil și gândul Ei curat

ca roua dimineții, voiește parcă și de peste marginile lumii aceștia să spună neamului pe care l-a iubit, că dacă trupul său își toarce somnul cel în veci odihnitor, în cripta Regilor făuritori de țară și inima stă așezată sub lespeda bisericii pe care a pus-o la alt hotar al țării, sufletul Ei e aci prezent pe aceste plaiuri mândre, pe ninsul țării întregi, dela hotar pin'la hotar.

pe care mereu le poartă — ingenunche ascultând ruga pentru odihna sufletului Augustei mame, poporul o urmează în lacrimi și suspine, văzând în chipul Ei de zână pe mama Suverană, în zâmbetul și glasul Ei melodios, pe al aceleia ce-l stătuia și lumina, în mâna ei miluitoare, pe-aceea ce-l cerceta și ajută, tămăduind dureri și neajunsuri.

Arhiducesa Ileana și Arhiducele Anton, pe prispa bisericii, impart daruri săracilor din satele brănene cu prilejul sfințirii bisericii.

Și că această desrobire și visul neamului de veacuri, unirea sfântă, pe care a urzit-o cu sufletul și trupul său, va fi pe veci făcută și va dura cât muntele și codrii, cât credința zidită la altarul bisericii acesteia.

Când clopotul se sbate vuind prin munți și brazii ca făcliile se'nalță către cer și cînd tinăra Domniță — înaltă cinstitoare a straelor naționale

Așa lăsă ca moștenire comoara unor vremi, când biserica era de lemn, dar credința ca piatra, Ctitoria de biserici, de țară și de neam, a cărei amintire va fi de-apururi vie, în mintea neamului pe care l-a iubit și care a iubit-o

Pr. MARINESCU AL.
Maia Ilfov

O CTITORIE A REGELUI CAROL I: BISERICA DOMNEASCĂ DIN BUȘTENI

Cu prilejul comemorării a 50 de ani dela sfințire

În „Apostolul“ din 15 Aprilie — 31 Mai 1939 d. Teodor Păcescu a amintit înfăptuirile cele mai de seamă din biserica ortodoxă română de sub domnia Regelui Carol I. Îmi îngăduiesc să reiau ideea cinstirii marelui ctitor de țară românească, dela a cărui naștere se împlinesc anul acesta o sută de ani, cu modesta contribuție de a arăta cât de mult a prețuit Regele Carol I biserica ortodoxă, ținând să fie el însuși, deși catolic, ctitor al unei biserici ortodoxe. Foarte puțini sunt aceia, care știu că, în comuna Bușteni, județul Prahova, stațiunea climatică cu pozițiunea cea mai pitorească din țara noastră de sub poalele Caraimanului, este ctitorie din temelie a Regelui Carol I și a Reginei Elisabeta.

În volumul: *Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol*“ cuvântări și acte, edițiunea Academiei Române, București, 1897, volumul II, p. 217, este scris așa: „În prezența Maiestății Sale Regelui și a Alteței Sale Regale Principele Ferdinand, a Înaltului cler și a Miniștrilor, se face târnosirea Bisericii Domnești de pe Domeniul Coroanei Bușteni. În biserică se așeză următorul act memorial:

„În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, al unui Dumnezeu în Treime mărit, Noi credincioșii și de Hristos iubitorii Carol I și Elisabeta, Rege și Regină ai României, ridicat-am din temelie această Sfântă și Dumnezeiască biserică și înzestrat-o-am cu toate cele de trebuință, puindu-i hramul Nașterea Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioară Maria spre a ne fi nouă de vecinică pomenire. Și s'au sfințit de către Mitropolitul Ungro-Vlahiei, Primate al României Iosif, față fiind noi și al nostru de Hristos iubitor Moștenitor, Principele Ferdinand și sietnicii și credincioșii noștri și enoriași și tot poporul din loc, în anii dela întruparea Mântuitorului și Domnului nostru Iisus Hristos 1889 luna Septembrie în opt zile, iar al Domniei noastre în această de Dumnezeu păzită Țară Românească, al douăzeci și patrulea“.

Anul acesta, la 8 Septembrie 1939, împlinindu-se 50 de ani dela sfințire, s'a găsit de bine să se facă o comemorare mai deosebită de ziua hramului, și s'a întocmit, în acest scop, o monografie a bisericii, adunând tot ceiace s'a putut să se găsească referitor la biserică din ceiace bruma s'a putut afla nedistrus de război din arhiva bisericii, precum și de aiurea.

S'a căutat să se organizeze bogate serbări comemorative întru pomenirea înălților ctitori ai bisericii, să se aducă la bună starea cea dintâi biserica, prin reparații la turle și la ziduri și înfrumusețările de trebuință în biserică și să se bată o medalie comemorativă, pentru care M. S. Regele Carol II a bine voit să dea înalta Sa aprobare.

În ziua Praznicului, după ce s'a slujit sfânta Liturghie în sobor de preoți, în frunte cu Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit-mitrofor Serafim Georgescu, starețul sfintei mănăstiri din Sinaia, și cu P. C. părinții: D. Atanasie din Azuga, V. Hăisan din Sinaia, V. Godeanu Bușteni, N. Pintea din Poiana-Țapului, s'a oficiat întâi Te-Deum de mulțumire și apoi un parastas întru pomenirea repausărilor ctitori ai bisericii, Regele Carol I, Regina Elisabeta cu Principesa Maria, Regele Ferdinand I, Regina Maria cu Principele Mircea.

La această pioasă comemorare au luat parte peste 3.000 persoane, atât enoriași cât și credincioși din comunele învecinate și mai ales din București. Părintele paroh Virgil Godeanu a rostit o deosebită cuvântare, preamărind memoria regalilor ctitori, cari au ridicat aci, la poalele munților Bucegi, această frumoasă biserică. A luat cuvântul, aducând binecuvântarea I. P. S. Patriarhului Nicodem, Părintele Stareț Serafim Georgescu, fost preot la această biserică. Deasemenea, a cuvântat d. Colonel Epaminonda Arghiropol, Prefectul județului Prahova, arătând marile și glorioasele înfăptuiri ale Regilor întemeitori de Dinastie, Regat și Independența României și îndemnând obștea la încredere și dragoste pentru iubitul nostru Suveran, Regele Carol II, Cărmuitorul Țării.

La agapa frățească s'a tostat pentru M. S. Regele, I. P. S. Patriarh Nicodem și pentru d. Rezident Regal al Ținutului Bucegi, Gh. Alexianu, care a bine voit a aproba suma de 50.000 lei pentru biserica din Bușteni. După amiază a urmat o prea frumoasă serbare câmpenească, organizată de Părintele paroh V. Godeanu cu concursul Străzii Țării și Premilitarilor din Bușteni, cu ridicarea pavilionului național și cu un ales program distractiv.

Poporul drept-credincios din Bușteni a trăit clipe cu adevărat emoționante, prin această frumoasă comemorare.

Modest și tăcut, preotul dr. Virgil Godeanu a organizat cu sârguință toate lucrările arătate mai sus. Îl remarcăm aici nu pentru a fi laudat, deși acest lucru i se cuvine, ci spre a fi arătat exemplu.

ASISTENT

PUNEREA PIETRII FUNDAMENTALE A MÂNĂSTIRII „MAICA DOMNULUI A TUTUROR MANGAIERILOR,“ DELA BICAZ, IN AMINTIREA MAREI NOASTRE REGINE MARIA

În ziua de 14 Septembrie — ziua Crucii — s'a pus, în munții Neamțului, la Bicz, piatra de temelie a unei mănăstiri de călugărițe care se va înălța spre veșnica amintire a Reginei Maria, „părtașa tuturor suferințelor noastre și mângâitoare a celor cari au pățimit“.

Prima piatră a fost așezată de Marele cărturar, d. profesor N. Iorga, consilier regal.

Guvernul a fost reprezentat prin d. N. Zigre, ministrul Cultelor și Artelor și părintele Nae Popescu, subsecretar de Stat la Culte.

Au luat parte d-nii: prof. N. Iorga consilier regal; prof. N. Zigre, ministrul Cultelor și artelor; preot Nae Popescu, subsecretar de Stat la Culte; Traian Ionașcu, rezident regal al ținutului Prut; Dănilă Papp rezident regal; prof. Brătulescu; lt.-colonel Eugen Hociung, prefectul județului Neamț; preot C. Mătase; Ernest Kirculescu, primar al orașului Piatra Neamț; Victor Isăcescu, președintele Camerei de industrie și Comerț; Leon Mrejeru, directorul Căminelor Culturale din jud. Neamț; I. Strat, președintele tribunalului Neamț; ing. C. Gheorghies, pretor Stoian, ing. Solomon, ing. Const. Turcan, ing. Gr. Stavăr, D. Dumbrăveni, Lăpușeanu. Mocanu, Gh. Iliescu, prof. Turcu, etc.

După terminarea serviciului divin d. prof. Iorga a citit actul de fundație care va fi așezat în pământ:

„Întru veșnica amintire

a Aceleia

neasemănată sprijinitoare a silințelor neamului românesc spre unitatea de Stat, care a fost

REGINA MARIA

părtașă a tuturor suferințelor noastre și mângâitoare a celor cari au pățimit

s'a ridicat această mănăstire a „Maicii Domnului a tuturor mângâierilor“ prin recunoștința Națiunii române în ziua Crucii a anului de noui primejdii pe cari sufletul ei să le înlăture de asupra noastră,

1939“.

În timpul lecturii acestor rânduri sfinte, smulse parcă din adâncurile cele mai pure ale sufletului, a fost o tăcere de înaltă religiozitate.

Sătenii au îngenunchiat ca la cetirea evangheliei.

Nu se auziau decât cuvintele, rostite emoționat, de d. prof. Iorga și șușurul de rugă al apelor de argint ale Bistriței.

Din cădelnițele preoților, fumul tămâiei se ridica, drept, către cer, ca niște coloane de cucernică și curată slavă...

După cetirea actului, pergamentul a fost așezat în pământ. Deasupra lui se va înălța altarul Mănăstirii „Maica Domnului a tuturor mângâierilor“.

Sătenii așează bani și pomelnice, alături de pergament, în groapă. Apoi îngenunchiază făcând cruce.

Soarele e la amiază deasupra capetelor celor de față, iar cerul atât de fin albastru, că parcă, în toată firea, se oficiază o singură slujbă: aceea a înălțării mănăstirii din Poiana Crivaia.

Cuvântarea d-lui consilier regal N. Iorga

După ce zidarii au așezat ciment și cărămizi, a luat cuvântul d. prof. Nicolae Iorga:

„Este o potrivire misterioasă în lucrurile omenesti, care aduce la anume momente, inspirații cari corespund cu dănele, răspândind în jur pentru sufletele noastre ineseși îndemnurile de care avem nevoie și întărirea sufletești după cari tocmai însetoșăm.

De mult se stabilise pentru punerea pietrei fundamentale a acestei mănăstiri închinată Maicii Domnului a tuturor mângâierilor, această zi a durerii, a ridicării din nou a crucii de bunătate și de milă, amintind creștinătății răsăritene clipa eroică și triumfală în care puterile unei neiertătoare legi de violență, viteazul împărat al răsăritului, Heraclius cu puteri ca ale lui Hercule dela care își trăgea numele, a înălțat simbolul creștin al dumnezeieștilor închinări.

O potrivire și aceasta pentru vremile de azi în care nu lipsesc cele mai dureroase răstigniri de care nu poate să rămâie străine nici conștiința și nici inima noastră.

Și iată că tocmai de aceia silindu-ne a scoate cu orice jertfe în marginea hotarelor noastre sfințite cu sfânt sânge, neatinși de marea pângărire ucigașă a veacului, răsare înaintea noastră icoana amintind cele mai grele din patimile noastre pentru atingerea unității noastre firești atât de mult refuzate de vremuri îndosite, cele mai chinuite zile ale calvarului nostru național marea eroină și martiră răspânditoare de atâta încredere și caritate, Regina Maria cea plecată dela noi dar neuitată a noastră Doamnă.

Nu numai ce-a făcut Ea în acest ceas însemnându-se printre cele mai mari figuri ale acestui neam, dar vieța ei întreagă prea curând oprită nouă, ne dă azi învățămintele de care avem mai multă nevoie. Învățământul încrederii. A nu ne pleca oricari ar fi încercările, înaintea oricărei violențe ci a sta drepti în fața oricărei primejdii care ne-ar putea amenința în desăvârșita noastră nevinovăție. Ea, neînduplecată așa a fost până în ceasul din urmă al biruinței pe care o aștepta.

A crede în dreptatea care biruie toate împotrivirile. În sfânta dreptate de care s'a călăuzit totdeauna acest neam al tuturor suferințelor și pe care a regăsit-o în afirmările Ei de-o tărie ca a sborului din care era poate toată desăvârșita grație a înfățișării ei de femeie, sufletul.

O tărie din religia în care e crezut puternic deși fără formalismul în care o rezumă sufletele slabe sprijinul luptei fără preget pentru datorile

supreme ale vieții în care se cuprinde jertfa oferită, fără a sta pe gânduri, de toți. Coborînd în pămîntul pe care-l dorim nefrămîntat de ghiulele dușmane aici unde a pătimit Ea dar nu s'a dat învinsă acest document ca amintire, să facem din nou legămîntul că de atunci cînd Ea ne-a condus și însuflețit, n'am degenerat.

Cuvîntarea d-lui ministru N. Zigre

A vorbit apoi d. N. Zigre, ministrul Cultelor și Artelor :

„În feroasele vremi pe cari le trăim, în tristețea ce ne copleșește de suferințe ce se năpustesc asupra popoarelor, în grija noastră pentru soarta omînită, în încordata vigilență pe care o avem pentru apărarea Neamului și a Țării noastre, actul solemn de azi este o reculegere și o reconfortare.

Ni se răscolesc sentimentele de admirație, de iubire și de recunoștință, pe care națiunea întregă le poartă memoriei neuitatei și slăvitei Regine Maria.

Amintirea Ei e un izvor ce nu va seca nici cînd și ne va adăpa pînă tîrziu în negura vremurilor cu apa înviorătoare a credinței în noblețea și măreția sufletului omenesc.

În mijlocul patimilor deslănțuite, evocarea nobilei Ei figuri ne liniștește și ne întărește în credința biruinței, a nobleței asupra vulgarului, a adevărului asupra minciunii, a dreptății asupra violenței, a divinului asupra diabolicului.

Iubitoare de oameni, sensibilă la suferințele ocrotitoare a celor năpăstuiți, înțelegătoare a slăbiciunilor omenesti, Regina Maria purta cu sine mîngăierea, speranța, îndreptarea și vindecarea suferințelor și greșelilor.

Tot ce este frumos, armonios, măreț și ideal a pătruns adînc în sufletul Ei. Avea puterea de a înfrunta multe dureri și mari încercări cu curaj și cu încredere în dreptatea cauzei. Profunda Ei credință trebuia să învingă.

„În hoc signo vinces“ a avut viziunea cu stihuri romane pe cer, Constantin cel Mare, fiul Elenei creștine și credincioase, cînd s'a rugat lui Dumnezeu pentru ajutor în fața mulțimei protivnicilor.

În semnul adevărului istoric al Națiunii române, avea credința în biruință, Regele Ferdinand cel loial ajutat de credincioasa lui soție Regina Maria. În acest semn al credinței, în regăsirea propriilor forțe ale Neamului românesc și în renașterea prin cultivarea acestor forțe, este, și va fi biruitor Regele nostru Carol II, restauratorul unității și solidarității naționale, promotorul dinamismului și acțiunii de renaștere a Națiunii române.

În epoca eroică de reîntregire, Regina Maria era animatoarea descurajărilor, alinatoarea suferințelor, ocrotitoarea celor nevoiași și din credința Ei în victoria idealului măreț, îmbrățișat de energia sufletului Său, rodea biruința ce trebuia să vină, biruința Neamului, a Regelui întregitor de Țară și a ei.

Ca încheiere a epopeei, după împlinirea vremii sufletul Său cald veghea la vindecarea rănilor, la ocrotirea orfanilor și văduvelor din război, la îngrijirea invalizilor, la păstrarea cultului eroilor, la consolidarea vieții pe toate terenurile, unde iubirea și noblețea primează egoismului și uitării. Își iubea țara și poporul, așa cum numai un suflet de Suveranștie a iubi. Vlăstara de strălucite vițe domnești, a fost o adevărată Suverană slăvită și adorată.

Se pune acum piatra de temelie a unei mînăstiri chemată să eternizeze amintirea figurei epocale a Reginei Maria.

Sub scutul munților Carpați în aceste locuri cu atmosferă de liniște și reculegere de multe ori dorită și cercetată de Ea, se va ridica mînăstirea „Maicii Domnului a tuturor mîngăierilor“.

Câtă vreme va fi român și romîncă, se vor găsi călugări și călugărițe, care vor îngriji ca flacăra candeliei de aici din fața icoanei Maicii Domnului, să pîlpăie neconținut în amintirea Reginei Maria.

La focul sacru ce va arde în Biserica acestei mînăstiri se va aprinde, de câte ori vor cere vremurile, tăria, nădejdea și credința Neamului românesc, în destinul ce-i este hărăzit și se vor încălzi sufletele dornice de mîngăiere.

Prăznuim azi ziua înălțării Crucii găsită prin râvna pioasă a Elenei maica lui Constantin cel Mare. În fața Crucii ce a ținut trupul chinuit al Mîntuitorului s'a închinat tot poporul și se închină toți dreptcredincioșii. Ridicăm aci o cruce întru pomenirea Aceleia care a veghiat la înfăptuirea menirii Neamului.

În fața acestei cruci se va închina întotdeauna poporul românesc. Unuia dintre cei mai mari cărturari pe care i-a dat Neamul nostru, apropiat de tainele sufletului Reginei Maria, domnului consilier regal prof. N. Iorga, îi revine cinstea, pentru ideea ridicării monumentului închinat memoriei slăvitei noastre Regine. Comisia monumentelor istorice, prezidată cu atîta înțelepciune și dragoste, de către domnia sa, patronează această înfăptuire.

Ca reprezentant al guvernului M. S. Regelui, exprim toată recunoștința și gratitudinea pentru înălțătoarea inițiativă a d-lui prof. Iorga.

În gravele zguduiri prin care trecem, evocarea marilor înaintași din timpurile eroice, contribuie la cimentarea încrederii în rezistența Națiunii întregi, strîns unită în jurul Regelui nostru Carol al II-lea, cărmuitorul clar văzător și sigur al destinului românesc.

Ultimul a vorbit P. S. S. arhierul Valeriu Moglan vicarul sfintei mitropolii a Moldovei și Sucevei, care a preaslăvit memoria Marelui Regina Maria, aducînd binecuvîntări din partea I. P. S. Patriarh, D. D. Nicodim.

C R O N I C A I N T E R N A

SFINȚIREA BISERICII NOUI DIN OLTENIȚA URBANĂ

În ziua de Joi 29 Iunie cor., a avut loc cu un fast deosebit, solemnitatea sfințirii bisericii noi din Oltenița Urbană, cu hramul „Înălțarea Domnului“. Încă din ajunul zilei de 29 Iunie, P. S. Veniamin Ploșteanu, vicarul Sf. Patriarhii, asistat de P. C. Pr. N. Cazacu, consilier Sf. Arhiepiscopie, P. C. Protoieru al circ. II Ilfov, Pr. L. Dumitrăchescu, C. Ieromonah Evghenie Orghidan și diaconul Tuță dela Catedrala Sf. Patriarhii, s'au transportat la Oltenița. Aci în biserica cea nouă P. S. Vicar înconjurat de soborul preoților însoțitori, precum și a celor din Oltenița, a săvârșit slujba vecerniei și sfințirea artoselor.

A doua zi, P. S. Sa înconjurat de acelaș sobor a început slujba sfințirii bisericii cu o impresionantă solemnitate, în mijlocul unei mari mulțimi de credincioși. Pe lângă notabilitățile orașului Oltenița, au participat la această creștinească sărbătoare și înalți oaspeți ca: d. rezident regal al ținutului Bucegi, d. prof. Alexianu, d. gen. Victor Dombrowschi, primarul general al Capitalei, precum și d. gen. Cristescu, prefectul jud. Ilfov, cari sunt și ctitorii noului locaș ce s'a sfințit.

După terminarea Sf. Liturghii, P. S. Veniamin rostește poporului cuvânt de bucurie duhovnicească, arătând că prin sfințirea noiei biserici s'a aprins o vatră de lumină, care are menirea să lumineze inimile credincioșilor și să-i îndrumeze către Dumnezeu. Indeamnă pe credincioși ca în acest sfânt locaș să găsească în permanență un colț de înălțare sufletească și alinare pentru durerile trupești și sufletești. Sfârșind, împarte poporului arhiereștile P. S. Sale binecuvântări.

După cuvântul luminos al P. S. Sale, urmează, parohul bisericii, d. dr. Sava primarul orașului și membru în comitetul de construcție, seria cuvântărilor fiind încheiată de d. gen. Dombrowschi și d. rezident regal Alexianu, cari își exprimă mulțumirea de cele înfăptuite.

Solemnitatea s'a sfârșit cu o frățească agapă în cadrul căreia P. S. Vicar Veniamin a dat tuturor sfaturi și îndemnuri.

SFINȚIREA BISERICII FILIALE STANCEA, DIN PAROHIA SPANȚOV

Prin osteneala și jertfa câtorva credincioși din parohia Spanțov, s'a ridicat în filiala Stancea un frumos locaș de închinare, a cărui sfințire a avut loc Duminică 2 Iulie de către P. S. Arhiepiscopul Emilian Târgovișteanu, vicarul Sf. Patriarhii, însoțit de părintele protoieru L. Dumitrăchescu, diaconul Uncu dela Sf. Patriarhie, precum și de soborul preoților din cercul pastoral Chiselet.

Încă de Sâmbătă, o mulțime de credincioși a luat parte la slujba Vecerniei, deși era zi de lucru, iar Duminică dimineața cu toată căldura ex-

tremă a unei zile de vară, au asistat câteva mii de oameni din localitate și împrejurimi. Slujba sfințirii a decurs într'un cadru solemn și impresionant, precum și într'o ordine desăvârșită.

După săvârșirea Sf. Liturghii, P. S. Arhiepiscopul Emilian Târgovișteanu a cuvântat credincioșilor, pornind dela Evanghelia zilei (îndrăciții din latreua Gherghesenilor), arătând poporului că oridecâte ori se ridică și se sfințește un locaș dumnezeesc puterile întunerecului se nărue și se depărtează. Numai credința neclintită în Dumnezeu și spiritul de jertfă, dau omului putere să înfăptuiască lucruri minunate și folositoare obștei. Aduce mulțumiri donatorilor și în special d-nei Anastasia Ionescu, soție de cântăreț bisericesc, care a donat suma de lei 640.000 precum și tuturor ostentitorilor.

Parohul bisericii, pr. Gh. Ionescu, face în continuare o dare de seamă despre mersul lucrărilor de ridicare și împodobire a sf. locaș, care a costat aproape 2.200.000 lei, iar d. Postelnicu și înv. Florescu, mulțumesc P. S. Vicar pentru cuvintele înălțătoare cu care a hrănit sufletește asistența. În acelaș sens vorbește și d. gen. Cristescu, prefectul jud. Ilfov, care reprezintă pe d. rezident regal.

Seria cuvântărilor o încheie pâr. protoieru care mulțumește atât P. S. Vicar, precum și marilor donatori ai bisericii ce s'a sfințit. Indeamnă preoții din cerc să fie ei înșiși elemente de jertfă și îndemn pentru popor, după care solemnitatea ia sfârșit.

DESCHIDEREA SCHITULUI DIN TECHIR-GHIOL

Duminică 2 Iulie a. c. s'a făcut deschiderea Schitului din Sanatoriul preoțesc din Techirghiol, cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Patriarh Nicodim.

Slujba deschiderii a fost oficiată de Prea Sfințitul Veniamin Ploșteanu, vicarul Sfintei Patriarhii, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, de față fiind și autoritățile locale.

Acest schit este *stavropighie* a sfintei Patriarhii, știut fiind că locul pe care se află aparține de eparhia Tomisului.

Astfel Sâmbătă după masă la orele 4^{1/2} a început vecernia cu priveghere și s'a terminat prin predica rostită de Prea Sfințitul arhiepiscop, care mai întâiu a explicat poporului ce rost are acest schit tocmai aici unde se adună tot felul de suferinzi din toate clasele sociale.

A doua zi credincioșii au venit așa de mulți că la începutul slujbei schitul devenise neîn-căpător, iar alții stăteau pe afară ascultând pe lângă ferestre și uși.

Dimineața, slujba religioasă a început prin toaca în jurul Schitului, de către prea cuvioasa maică Magdalena care este și îngrijitoarea schitului. Urmează Utrenia cântată cu suflet de către P. C. Arhimandrit Ștefan Teodorescu și vestitul cântăreț Petre Velicu.

Se face la sfârșit sfințirea apei, după care urmează înălțătoarea predică a Prea Sfințitului, care după ce arată motivele ce au determinat ridicarea acestui schit, face o legătură între pericopa Evanghelică dela scaldătoarea vechiului Siloam și acest modest schit așezat tocmai pe malul unei noi scaldătoare, în care mulți își găsesc tămăduirea trupească, pentru care sunt datori să aducă laudă și mulțumire lui Dumnezeu.

Deasemenea arată unele lipsuri materiale ale schitului și îndeamnă pe credincioși să ajute la desăvârșirea și împodobirea acestui sfin-

țit schit în care fiecare își poate găsi alinarea suferințelor și mângâierea sufletească.

Solemnitatea a luat sfârșit la orele 12¹/₂ a. m.

REVENIRI LA ORTODOXISM

În parohia Speriețeni din județul Dâmbovița, incolțise în ultimul timp secta adventistă. Datorită zelului misionar al parohului acestui comune pr. Ștefan Popescu, o întreagă familie de adventiști a săteanului Constantin M. Țânțar a revenit la dreapta credință.

Tot cu această ocazie, a avut loc și botezul celor trei copii ai fostului adventist: Ioan în vârstă de 7 anii, Victor de 3 ani și Niculina de 2 luni, cari rămăseseră nebotezați din cauza rătăcirii în care căzuse părintele lor.

Înregistrăm cu multă bucurie duhovnicească acest succes misionar al preotului din Speriețeni-Dâmbovița, cu îndemnul de a-și continua activitatea sa misionară cu acelaș zel și rivnă misionară ca și pînă în prezent pentru obținerea de roade și mai frumoase pe acest teren de înaltă pastorație.

LUCRAREA MISIONARĂ A SFINTEI ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR

In județul Muscel

Potrivit planului de activitate misionară al direcțiunii culturale a Sf. Mitropolii, pentru învi-orarea vieții religioase în lumea satelor noastre, a avut loc în ziua de 2 Iulie cor., o mare sărbătoare religioasă în com. Domnești — jud. Muscel. Această frumoasă și bine organizată comună în care de atâția ani de zile se lucrează spre a fi întru totul model atât din punct de vedere gospodăresc, cât și cetățenesc, a avut prilejul ca în planurile și elanurile ei de întărire, să fie sprijinită mai ales din punct de vedere religios-moral prin manifestația ce a avut loc cu o însuflețire cu totul neobișnuită.

Echipa misionară formată din C. Preoți: Dumitru Cristescu, consilier cultural, N. Cazacu, consilier administrativ, d. Gh. Lungulescu, conferențiarul Casei școalelor și culturii poporului, pr. Ioan Grigorescu dela bis. Sf. Nicolae Șelari și Alexandru Popescu, precum și protoiereul județului, pr. Gh. Stroian, a mers în numita comună și în dimineața zilei de duminică 2 Iulie s'a săvârșit în monumentală și frumoasă biserică din această comună, parohia Domnești de jos, Sf. Liturghie de către un sobor de 9 preoți. Au luat parte la această sf. slujbă o mare mulțime de credincioși, săteni și cărturari, din comunele Domnești de sus și de jos și Stănești. Predica zilei a fost ținută de d. Gh. Lungulescu, care a

vorbit cu foarte mult entuziasm despre puterea Sf. Evanghelii în lume, aducând o serie de alese exemple din viața trăită de atâți cuvioși și cernici creștini cari și-au pus sufletul pentru Iisus Hristos, Mântuitorul lumii și pentru a Sa Evanghelie.

După înălțătoarea slujbă a sf. Liturghii s'a săvârșit un Te-Deum de mulțumire pentru înălțarea în scaunul patriarhal a Inalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh D. D. Nicodim. A ținut cuvânt de omagiu pentru prea distinsa personalitate a I. P. S. Sale, părintele consilier N. Cazacu, care a vorbit despre meritele, viața și lucrările frumoase, săvârșite de I. P. S. Sa, care merite și lucrări l-au ridicat la această înaltă treaptă de Arhipăstor al Bisericii ortodoxe române. Corul bisericii pe 4 voci, sub conducerea d-lui Gh. Vasilescu, a dat răspunsurile și prin armonia lui a răpit cu adevărat sufletele către cer.

☩ După masă, la orele 3, s'a ținut o mare și frumoasă adunare creștină în marea biserică din parohia Domnești de sus. După rugăciunea „Împărate ceresc“ s'a desfășurat un ales program duhovnicesc. Sedința a fost deschisă de către P. C. Protoiereu Gh. Stroian care a dat sfaturi de îndrumare și de viețuire religioasă, și a combătut rătăcirile sectante.

A urmat cuvântarea părintelui Dumitru Cris-

tescu care a vorbit despre permanența și puterea Sfântului Duh în viața creștină, și a dat sfaturi credincioșilor ca atenția cea mai mare și râvna lor nepotolită să fie îndreptată întru înviuarea vieții sufletești, pentruca satul Domnești să devină model nu numai în ce privește organizația și frumoasa așezare gospodărească, ci mai ales să fie model în ceea ce privește faptele creștine ale gospodarilor.

La sfârșit a prezentat credincioșilor în cuvinte emoționante strălucita personalitate a Prea Fericitului Patriarh din partea Căruia a transmis credincioșilor binecuvântări patriarhicești.

Părintele Ioan Grigorescu a vorbit despre virtutea purificatoare a suferinței pentru Hristos și pentru Sfânta Sa Evanghelie.

Părintele N. Cazacu, consilier referent, a vorbit despre învățămintele sfintei evanghelii și puterea lor mântuitoare, dând frumoase sfaturi credincioșilor și îndemnându-i să fie credincioși și zeloși, trăind în faptă, mai ales sfânta Evanghelie.

D. Gh. Lungulescu, conferențiar la Casa școlilor și a culturii poporului, a vorbit despre „Mila divină a Mântuitorului“. Cu o însuflețire și cu un avânt sufletesc deosebit, pe care unii din credincioșii noștri îl au, d-sa a arătat roadele pietății creștine și avânturile duhovnicești de care au fost cucerți în toate timpurile acei cari au trăit pe Hristos în sufletul lor.

La sfârșit, părinte G. Ionescu, parohul bisericii, a adus calde mulțumiri I. P. S. Patriarh pentru grija ce o poartă sufletelor și pietății credincioșilor, exprimându-și și în numele creștinilor din aceea parohie nespusa bucurie ce au avut în sufletele lor cu prilejul acestei înalte sărbătoriri duhovnicești.

Între conferințele și între cuvântările ținute, corul parohiei, sub conducerea părintelui Ioan Radomirescu, a executat un foarte ales program de imne religioase, și s'a remarcat cu acest prilej deosebitul succes pe care l-a avut acest cor grație strădaniilor și pasiunii duhovnicești pentru ridicarea poporului a părintelui Radomirescu, care s'a dovedit un preot conștient de înalta sa misiune preoțească și stăpânit de o puternică convingere apostolică.

Ne facem o plăcută datorie să remarcăm aci activitatea ambilor preoți dela susnumitele parohii, care activează solid în latura aceasta a formării duhovnicești a creștinilor, stând în cea mai strânsă legătură cu poporenii, care-și iubesc păstoriile lor.

Cele două parohii din frumoasa comună Domnești de pe plaiurile Muscelului, în această zi plină de soare și de lumină, a fost un minunat prilej ca să îmbrace și să învăluie sufletele credincioșilor în haina luminoasă a Impărăției lui Dumnezeu,

Cu acest prilej s'au împărțit gratuit din partea Sf. Arhiepiscopii 700 broșuri.

In județul Prahova

Duminică 9 Iulie a. c., a avut loc la Azuga

o frumoasă manifestare religioasă, organizată de Sf. Arhiepiscopie a Bucureștilor. Dimineața, la ora 7, înainte de începerea Sf. Liturghii, echipa sf. Arhiepiscopii a luat parte la deschiderea cursurilor de inițiere străjerească a comandanților din com. Breaza, unde peste 450 de învățători și preoți au fost chemați să se introducă în luminile acestei viguroase Instituțiuni regale.

După săvârșirea serviciului religios, părintele Ion Gafton, preot la bis. Sf. Ecaterina din București, misionar al Sf. Arhiepiscopii, a talmăcit textul biblic al sf. Evanghelii, vorbind despre sămânța cea bună a răspândirii cuvântului lui Dumnezeu în lume. P. C. Sa a vorbit comandanților cu mult elan duhovnicesc și a impresionat frumos atât pe d. comandant al centrului de inițiere cât și pe asistenți, pentru cuvântul său luminat și cald isvorit dintr'o inimă de adevărat preot. Sfaturile și exemplele date de P. C. Sa au fost ca o rouă binefăcătoare pentru sufletele tuturor. Domnul comandant al centrului de inițiere Breaza, la sfârșit, a adus omagiul său de admirație și de recunoștință pentru înalta bunăvoință pe care I. P. S. Patriarh o are de a se interesa de formarea religioasă a străjerilor, aducând în același timp mulțumiri pentru gândul frumos de a trimite echipa misionară la deschiderea acestor cursuri străjerești.

După aceea echipa misionară s'a împărțit în două și anume: părintele consilier N. Cazacu și părintele misionar Ion Gafton, împreună cu un grup de preoți din împrejurimi, au mers la biserica parohială din com. Azuga, spre a săvârși Sf. Liturghie iar părintele consilier Dumitru Cristescu și părintele protoiereu V. Oprîș împreună cu alt grup de preoți, au mers în com. Poiana Țapului unde au luat parte la deschiderea unei frumoase și bine organizate tabere străjerești. Aci, după săvârșirea serviciului divin părintele Dumitru Cristescu a ținut o cuvântare în care a scos în lumină primăvara sufletelor străjerești fragede ca roua dimineții, neprihănite ca crinii câmpului și vii și împodobite ca unda isvorului de munte, arătând că după cum îngerii sunt străjerii cerului și ai sufletului, tot așa străjerii sunt îngerii Țării noastre scumpe, ai Regelui nostru luminat și al hotarelor noastre de totdeauna.

După aceea a vorbit d. Râpeanu, comandantul legiunii de străjeri din jud. Prahova, care a arătat frumosul rol pe care-l are Străjeria în educarea și îndrumarea tineretului țării noastre. A urmat un bogat program străjeresc de coruri și exerciții în aer liber, la care au luat parte d. primar al orașului Ploești și toate autoritățile din împrejurimi. Asistența a admirat frumoasa organizație străjerească înighebată pe frumoasele plaiuri și poeni fermecătoare din Poiana Țapului.

Revenind la sărbătoarea duhovnicească din parohia Azuga, menționăm că sf. Liturghie s'a săvârșit de către un sobor de preoți în frunte cu părintele consilier N. Cazacu, predica fiind

ținută de către părintele misionar Ion Gafton, care a vorbit cu putere multă și cu o convingere impresorantă despre înțelepciunea dumnezeiască ce țâșnește din cuvintele sf. Evanghelii.

După masă în sala cinematografului din localitate a avut loc o mare ședință publică, la care au luat parte credincioși din toate straturile societății, în număr destul de important. Au ținut cuvântări cu acest prilej preoții: Virgil Godeanu dela parohia Bușteni, care a vorbit despre muncă în lumina Sf. Evanghelii; Dumitru Cristescu despre luminile și adevărurile împărăției lui Dumnezeu pe pământ. La sfârșit a vorbit poporul despre personalitatea strălucită a Marelui nostru Stăpân și Ierarh, D. D. Nicodim, aducând binecuvântări din partea I. P. S. Sale credincioșilor din această parohie. A vorbit deasemenea părintele Ion Gafton despre formarea sufletească a adevăratului creștin, și lupta lui împotriva puterilor satanice. Părintele consilier Cazacu a dat sfaturi poporului de a urma adevărurile sf. Evanghelii și învățăturile Bisericii noastre ortodoxe, iar părintele protoiereu V. Opriș a adus mulțumiri sf. Mitropoliei pentru grija ce o poartă activității sufletești și a încurajat pe credincioși să continue lupta pe cărările cele spinoase ale vieții pentru biruința binelui.

Menționăm cu multă plăcere că între cuvântări, corul bisericii din Azuga condus de d. Drăgoi, directorul școlii primare locale, a executat imne religioase și naționale, care prin armonia lui a năpădit sufletele de cea mai aleasă atmosferă de pietate și de credință.

S'au împărțit gratuit din partea sf. Arhiepiscopii 400 broșuri.

A fost o sărbătoare reușită care a lăsat în sufletele tuturor o frumoasă amintire, la care au participat pe lângă persoanele sus amintite și păr. arhim. A. Năescu dela sf. mănăstire Predeal, precum și C. Preoți V. Hăisan dela Sinaia, Pântea dela Predeal, și alți din împrejurimi.

Tot cu acest prilej s'a constatat preocuparea duhovnicească și râvna ce o depune păr. paroh local pentru menținerea unei atmosfere de pietate în această localitate.

In județul Prahova

În cadrul unei impresionante și înalțătoare serbări religioase, a avut loc în parohia Slon, jud. Prahova, în ziua de 27 August cor., prohodirea și reînhumarea osemintelor a cinci eroi români, cu nume necunoscute, sfințirea unei cruci ce s'a ridicat la mormântul lor comun, ședința cercului pastoral, precum și o mare adunare a asociației creștine „Oastea Domnului“.

Încă din timpul războiului pentru întregirea neamului românesc, își duceau somnul de veci, în fundul curții bisericii din Slon osemintele a cinci eroi români, Slonul fiind localitate lângă graniță dinspre fosta împărăție austro-ungară și lângă memorabila localitate de îndârjită rezistență românească, Tabla Buții.

Și pentru că eroilor li se cuvine deosebită cinstită s'a găsit cu cale să se deshumeze osemintele celor cinci eroi, din locul cel dosnic și să se reînsumeze într'un mormânt comun tot în curtea bisericii, dar în loc de cinste, mai în față; iar la mormântul lor să străjuească o măreață cruce din lemn de stejar de 4 m. înălțime și frumos zugrăvită.

De dimineață s'a săvârșit sf. Liturghie de către un sobor de 9 preoți în frunte cu păr. referent Dumitru Cristescu, și părintele protopop Iliescu Gh. A predicat păr. referent Dumitru Cristescu care a vorbit despre lumina și strălucirea măreață a Mântuitorului Iisus Hristos, și despre luptele pe care le-au dat creștinii dealungul veacurilor pentru biruința adevărului veșnic, ajutați neîncetat de puterea Sf. Duh în lume.

Frunțași și popor mult, de aproape și de departe, s'au nevoit să ia parte la această mare sărbătoare și de înălțare sufletească.

Au fost dimineața la biserică peste 1000 de bărbați și femei afară de tineri și copii, din comunele Cerașu, Drajna, Ogretin, Chiojd, Bătrâni, Surani, Șoimari, Isoarele, Homoricu, Măneciu Telega, Cosmina, Teșila, din jud. Prahova; Teliu, Vama, Sita, și Intorsătura Buzăului, jud. Brașov; Siriu, Chislău, Chiojd, jud. Buzău.

Nu numai că biserica era arhiplină, dar și curtea bisericii era neîncăpătoare. Afară la mormântul eroilor, lângă sf. cruce ce s'a ridicat și sfințit, după darea de seamă făcută de c. paroh local Ioan Șt. Vasilescu, a vorbit P. C. Protopop Iliescu Gh., despre sf. cruce și apoi despre jertfa vieții eroilor cu așa convingere încât a mișcat asistența până la lacrimi.

Remarcăm că organizația Oastei Domnului din Slon pentru a-și arăta spiritul de dragoste frățească față de credincioșii veniți din alte comune, au contribuit mână dela mână, și au dat o agapă frățească la peste 400 de ostași și ostașe, veniți din alte localități, masa fiindu-le binecuvântată de către părintele referent Dumitru Cristescu.

La ora 3 după masă curtea Bisericii s'a umplut din nou de mulțimea credincioșilor creștini, dornici să asculte cuvântul lui Dumnezeu. Aci a cuvântat credincioșilor părintele: Dumitru Cristescu, referent cultural, care a vorbit despre puterea rugăciunii, combătând în același timp rătăcirile sectare care turbură sufletele credincioșilor. La sfârșit a adus binecuvântarea I. P. S. Patriarh, scoțând totodată în relief bunătatea și neconținuta preocupare duhovnicească a I. P. S. Sale pentru mântuirea sufletelor.

Au mai vorbit și următorii: preot I. Vasilescu, I. Nae și N. Georgescu, precum și d. colonel Cristea-București, cu toții îmbogățind mintea și sufletul ascultătorilor cu frumoase și înalțătoare învățături și sfaturi.

Între cuvântări ostașii și ostașele au intonat frumoase imne bisericesti și ostășești.

Abia, odată cu venirea serii sărbătoarea a luat sfârșit și mulțimea a început să se îm-

prăstie în pălcuri-pălcuri, bucroasă și induioșată de sfaturile primite. Au luat parte la această sărbătoare și preoții din împrejurimi: I. Nae-Râncezi, V. Constantinescu-Nucșoara, I. Stănculescu - Cerașu, păr. Stareț Nicon dela mănăstirea Prahova și păr. diacon dela Cheia.

Înălțatoarea serbare religioasă dela Slon Prahova, a dovedit odată mai mult că într'adevăr biserica prin elanul ei duhovnicesc a înfrățit pe toți: frunțași și popor, preoți și credincioși revărsând din lumina cea neînserată a Mântuitorului Isus Hristos razele mângâietoare și binefăcătoare ale sfintei Sale învățături.

La sfârșit s'au împărțit poporului 500 broșuri din partea Sf. Arhiepiscopii, în mod gratuit.

A doua zi, Luni 28 August, părintele referent D. Cristescu împreună cu părintele protoiereu Iliescu Gh. și păr. Gh. Iordănescu-Slănic, au vizitat următoarele parohii: Homorâciu, Drajna de jos, Drajna de sus, Pântești, Ogretin, Râncezi, Nucșoara, Bătrâni, Star-Chiojd I, Star-Chiojd II și Valea Anii. Pretutindeni s'au dat îndrumări cucernicilor preoți pentru intensificarea activității misionare, precum și sfaturi pentru înviorearea elanului apostolic.

S'au interesat deasemenea pretutindeni de situația sectanților și de propaganda ce desfășură.

În parohia Drajna de jos au luat parte la solemnitatea religioasă pentru începerea reclădirii bisericii parohiale, care anul trecut a fost distrusă de trăsnet. Au luat cuvântul cu acest prilej părintele D. Cristescu, și păr. protoiereu Iliescu cari au dat sfaturi enoriașilor de a sprijini refacerea acestui sfânt lăcaș.

S'a constatat cu acest prilej că în general preoțimea se găsește la datorie cu toată râvna pentru biserică și țară.

larăși în județul Muscel

Ziua de Duminică 3 Septembrie, atât de nefastă pentru temelile păcii din Europa, a fost totuși prilejuitoare de înalte bucurii duhovnicești, pentru credincioșii parohiilor din com. Rucăr-Muscel, ca și pentru ostenitorii din echipa misionară a sf. Arhiepiscopii: Păr. consilier Dumitru Cristescu, conducătorul echipei, d. Gh. Lungulescu dela Ziarul Universul și conferențiar al Casei școalelor, d. I. Gr. Opreșan și Ioan D. Lecca, din secția culturală a sf. Mitropolii, însoțiți de părintele protoiereu Gh. Stroian dela circ. I. Muscel.

Așezată într'o poziție fermă, încununată de jur-împrejur de ghirlande verzi de brad comuna Rucăr părea un ostrov minunat, un liman neviforit în mijlocul unei mări imense care-și începuse fremătarea valurilor sub vântul nemilos al războiului.

Comună de munte, vestită prin comorile de artă națională păstrate neatînse în minunatul și vestitul port național, — nici ea n'a fost scutită de prezența buruienii sectare. Mulțumită însă energiei tinerești a preoților parohi: Ilie Băcioiu, magistrul teolog, dela Facultatea ortodoxă din Varșovia, și Spiridon Popescu

rătăcirea sectară a fost localizată repede, mai ales că rucărenii sunt oameni săraci, ca toți cei dela munte, iar profitorii sectari neallegându-se cu prea mare profit din vestita lor zeciuală. În strădanile preoților contra sectarilor, de mult folos le-a fost și filiala locală a asociației creștine „Oastea Domnului“, înființată și condusă cu multă însuflețire de părintele Ilie Băcioiu.

Întâmplându-se ca în ziua de 3 Septembrie cor., Oastea Domnului din localitate să organizeze o reuniune a tuturor membrilor din parohiile vecine, precum și din alte Eparhii, secția culturală a Sf. Mitropolii a organizat cu această ocazie o misiune în susnumita comună, ceea ce a prilejuit o înălțatoare manifestație religioasă și o sărbătoare plină de înaltă trăire creștină.

Duminică dimineața, s'a săvârșit sf. slujbă a utreniei în amândouă bisericile din Rucăr. Sf. Liturghie a fost oficiată în sobor, de către părintele consilier Dumitru Cristescu, părintele Protoiereu Gh. Stroian, și parohul Ilie Băcioiu la bis. respectivă, răspunsurile fiind date — în cor — de ostașii Domnului, sub conducerea cântărețului de strană.

Predica zilei a fost rostită de domnul I. Gr. Opreșan, care a ținut cu această ocazie una din cele mai înflăcărâte și mai înălțatoare cuvântări ale d-sale. Căldura cu care a fost rostită, înalta gândire creștină la care a ajuns un laic în permanență însetat și preocupat de adevărurile veșnice ale Sf. Scripturi, toate acestea au făcut ca aleasa d-sale rostire să fie ascultată cu multă luare aminte de mulțimea credincioșilor ce umpleau biserica.

Plecând dela Evanghelia zilei care a amintit pilda stăpânului care a făcut ospăț de nuntă, vorbitorul a accentuat călduros despre datoria pe care fiecare creștin trebuie s'o aibe de a fi în permanență pregătit. Trebuie să avem haina de nuntă curată pentru ca să nu ni se întâmple ca celui din Sf. Evanghelie, care a fost dat afară. Fiecare dintre noi am primit prin botez un veșmânt nou, curat, strălucitor. Dar prin mulțimea greșalelor noastre l-am murdărit și zdrențuit așa de rău, încât nu mai suntem vrednici de a lua parte la ospățul ceresc. Căința noastră sinceră, cu lacrimi de umilință și împărtășirea cu Sfântul Trup și Sânge al Mântuitorului Hristos, iață mijloacele de curățire a veșmântului nostru. Și din necurat cum este, se va face mai alb decât zăpada, și din sdrențele pe care zilnic le purtăm, veșmântul faptelor noastre bune se va face mai strălucitor ca soarele.

Deaceea fiecare creștin este dator să-și îngrijească de veșmântul sufletului său, pentru ca să nu fie în situația celui ce strigă: „Cămara Ta Mântuitorule o văd împodobită, dar îmbrăcăminte nu am ca să intru într'ansa“.

După cuvântarea atât de luminoasă a d-sale, părintele consilier Dumitru Cristescu arată credincioșilor în câteva cuvinte rostul prezenței echipei misionare în această comună, aducând

totodată mulțumiri d-lui Opreșan pentru frumoasele și minunatele cuvinte din predica rostită cu atâta elan și duh evanghelic.

Slujba de dimineață se termină într'o atmosferă de înaltă religiozitate, printr'un polihronion, înălțându-se rugăciuni pentru înaltele stăpâniri și pacea a toată lumea.

După masă la ora 3 se începe în localul sf. biserici ședința publică, prin rugăciune în comun. Peste 1000 persoane iau parte la această ședință, astfel că mărșetul local al bisericii parohiale este aproape plin.

Cuvântul de deschidere îl rostește părintele protoiereu Gh. Stroian, care arată în cuvinte alese grija pe care Chiriaria o are permanent pentru credincioșii satelor, trimițând persoane alese pentru vestirea Cuvântului lui Dumnezeu.

După cuvântul P. C. Sale introductiv, vorbește asistenței d. Gh. Lungulescu, conferențiar al casei școalelor spune d-sa care mai departe, în cuvinte de înaltă simțire creștină și încălzite de dogoarea credinței d-sale de profundă trăire duhovnicească, arată celor prezenți vremurile grele pe care le trăim și necesitatea imperioasă a credinței în Dumnezeu. Nu trebuie să uităm că în țara noastră a predicat creștinismul cel dintâi chemat dintre Sf. Apostoli ai Mântuitorului, și credința ne-a fost întotdeauna singura salvare din necazuri. Istoria ne este martoră că dacă o mână de oameni cât a fost neamul nostru la început, a rezistat mereu tuturor asupritorilor și năvălitorilor barbari, aceasta se datorează numai puterii izbăvitoare a credinței noastre în Dumnezeu. Iar când ne îndepărtăm de Biserică, așa cum am făcut înainte de războiul mondial, și așa cum se întâmplă și azi, Dumnezeu ne încearcă prin necazurile prezente, care sub sceptrul războiului le avem chiar în prezent în fața noastră. Să nu se uite deasemenea că pentru izbăvirea sufletelor noastre avem rugăciunile Prea Curatei Fecioare către Fiul Său. Căreia oricine i-a cerut ajutor cu credință, Prea Curata i l-a dat. Chiar neamul nostru românesc, care proslăvește dela nașterea sa pe aceste

meleaguri pe Prea Curata Fecioară, a fost necontenit ocrotit prin rugăciunile Sale.

Cuvântul d-sale a fost ascultat cu nesaț duhovnicesc de întreaga asistență, într'o atmosferă de adâncă religiozitate și reculegere sufletească.

În continuare ia cuvântul d. I. Gr. Opreșan, care deasemenea îmbărbătează atât pe Ostașii Domnului, ca și întreaga asistență în credința creștină, cu care se pot muta și munții, după cuvântul Scripturii.

Părintele Dumitru Cristescu exprimă sentimente de vie recunoștință din partea Bisericii pentru distinșii antevorbitori scoțând în lumină rolul bisericii active, vii, atât pentru mântuirea sufletelor cât și pentru fericirea aici pe pământ.

La sfârșit a omagiat înalta personalitate a Prea Fericitului Patriarh, care îndrumă și se străduiește pentru progresul Bisericii vii, și a adus aprecieri frumoase părintelui paroh Băcioiu care în strădaniile sale de pastorație activă a reușit să înfăptuiască lucruri frumoase în parohia C. Sale, creind în primul rând o atmosferă de înaltă trăire religioasă.

Corul asociației „Oastea Domnului“ din localitate și împrejurimi a intonat între cuvântările rostite cântece religioase; deasemenea s'au recitat și poezii de către elevi de curs primar.

La sfârșit părintele Ilie Băcioiu, parohul bisericii, mulțumește călduros I. P. S. Patriarh pentru grija necontenită pe care o are de credincioșii Eparhiei Sale, trimițând și în parohia C. Sale echipa misionară a Sf. Mitropolii. Deasemenea adresează cuvinte de mulțumire și membrilor echipei pentru înălțătoarele clipe pe care credincioșii săi le-au trăit ascultând cuvintele calde ale cuvântătorilor.

După ce s'au împărțit asistenților 600 broșuri din biblioteca Sf. Arhiepiscopii „Apostolul“, sărbătoarea de înaltă trăire duhovnicească a luat sfârșit într'o atmosferă de caldă religiozitate și de pace lăuntrică, cu toate că puterile întunerecului se străduiau să sguduie temeliele păcii lumii, iar undeva departe războiul izbucnise.

C R O N I C A E X T E R N A

CEREMONIE COMEMORATIVĂ PENTRU EROII ROMÂNI

INGROPAȚI ÎN CIMITIRUL DIN CRONENBOURG-STRASBOURG

Ultimul războiu, care a făcut să sângereze adânc trupul țării noastre, a semănat din belșug oseminte omenești, chiar și în țări streine. Pământul Franței, în special Alsacia și Lorena au

ne cu care să-și mai prelungească suferințele cu câteva zile.

Sosiți în lagăre, viața nu era deloc schimbată. Închiși cu sutele în barăci de lemn, expuși frigului și umezelii, flămânzellii, oboșiți și chinuți de dorul copiilor, soțiilor, părinților, țării, s'au stins rând pe rând ca o poveste dureros de tristă. Mulți, cu lacrimi în ochi, cădeau în genunchi și rugau femeile alsaciene să le dea voie să să-

Asistența, în timpul sfintei slujbe.

dat loc de odihnă veșnică multor prizonieri români.

Puțin timp după intrarea României în marea frământare a popoarelor, 32.000 prizonieri români, ce luptaseră pe frontul bulgar, au fost repartizați în 35 lagăre în Alsacia și Lorena, pe atunci stăpânite de Germani. Se spunea că au fost aduși pentru munca câmpului.

Suferințele acestor prizonieri, frați ai noștri, au fost grozave. Azi chiar, îți storc lacrimi ascultându-le, povestite de pașnicii cetățeni ai Alsaciei. Imbrăcați în zdrențe, plini de noroi, ruși de oboseală și de mizerii, convoaiele lor lăsau o impresie dureroasă. Se părea că s'au adunat la un loc toți cerșetorii din lume, tot ce lumea avea mai decăzut și mai murdar pentru a juca cea mai reprezentativă piesă a suferințelor umane! În plus, foamea.. foamea îi chinuia cumplit.. Ca lupii se aruncau asupra cocoloșelor de hârtie unde nădăjduiau să găsească o bucătică de pâi-

rute copilul cuibărit în brațele lor. Era sărutul de adio, cel din urmă sărut al bucuriilor pământeste!

Câteva mii dintre acești nenorociți prizonieri au murit în primăvara anului 1917, degerați și din cauza lipsei de hrană. Un fel de revoltă adâncă te cuprinde, când ți se povestește cum erau hrăniți. Un cartof sau o sfeclă pe zi, nefierte sau necoapte, cari erau aproape totdeauna însoțite de un mic discurs: „Veniți și vedeți mâncând, animalele sălbatice care au vrut să distrugă vulturul nostru!“.

Cu fiecare zi numărul lor descreștea, se împuțina. Frații de sânge și de suferință târau la groapa comună pe camarazii lor, adeseori chiar înainte de a-și fi dat ultimul sfârșit. În felul acesta cele câteva mii de prizonieri români au avut cel mai tragic sfârșit ce li se putea pregăti de către dușmanii lor. Azi, zac semănați prin ci-

mitirile militare franceze, departe de tot ceea ce le era scump. Mame, copii, soții, nu pot să ajungă până aci să le turbure somnul, punând o floare, slobozind o lacrimă, rostind o rugăciune.

La Strasbourg, în cimitirul militar din Cronembourg sunt grupați 200 de români, români neași, de pe plaiurile Carpaților. Grație unor Asociații franceze pentru îngrijirea mormintelor eroilor, capul lor este străjuit de umbra crucii, ce le poartă numele, sau adesea numai un număr matricol, odihnindu-și somnul între flori și brazi.

Asociația Studenților români Creștini din Strasbourg, organizează în fiecare an un pios pelerinaj la mormintele celor ce s'au sacrificat pentru țara lor. În fiecare an, glas de preot român și ortodox răsună la căpătâiul lor, rugând pe Dumnezeu „să așeze sufletelor lor unde dreptii se odihnesc“. Anul acesta, Asociația Studenților creștini dela Strasbourg, pentru a-și îndeplini una din obligațiile sale de conștiință față de cultul morților, a găsit un mare sprijin moral și material în persoana mult apreciatului și valorosului Părinte Teofil Ionescu, Superiorul Bisericii Române din Paris; care fără precupețire și fără preget a răspuns chemării studenților, participând și slujind personal la cimitirul nostru. Tot Prea Cuvioșia Sa a fost și delegat din partea Asociației Mormintelor Române din Franța, al cărei Președinte este Excelența Sa Domnul Ambasador al României la Paris. La slujba religioasă dela cimitir a fost ajutat de Diaconul Grigore Brânzeu, cel ce a organizat comunitatea românească dela Issy-les-Moulineaux, de lângă Paris. Corul Asociației a dat răspunsurile cuvenite.

Ne-au demonstrat o deosebită simpatie și respect pentru morții noștri, numeroase personalități civile și militare ce au participat la această manifestație. Așa s'a remarcat prezența d-lui Altorffer, delegat al D-lui Prefect; Generalul Grollemund, delegat al d-lui General Frère guvernorul militar al Strasbourgului; Dl. Colonel Dollé, comandantul Reg. 1 geniu; Dl. Moeder Consulul General al României la Strasbourg; Dl. Lavicka, Consulul Cehoslovaciei; Dl. Picard consulul Portugaliei; Mgr. Martin decanul Facultății de Teologie. Mgr. Petre Dib profesor la Fac. de litere și Teologie; Dl. Prof. Vles, profesor la Facultatea de Medicină; C. Bruner, președinte al comitetului mormintelor eroilor români din Strasbourg; Dș. profesoară Mayer cu un grup de fete din liga: „L'amitié de la jeunesse franco-roumaine“; confesorul militar Seuhhl; Dl. Medard președintele Federației Studențești; o delegație a Surorilor de Caritate din Franța; nume-

roși reprezentați ai diverselor garnizoane din Strasbourg; Diverse Asociații de combatanți cu drapele, etc.

Muzica militară a Regimentului 1 de Geniu a executat imnele naționale ale celor două țări. Cel puțin odată pe an, se cuvine ca sufletele morților noștri să aibe bucuria de a asculta un imn în onoarea sacrificiului lor; imnul pe care l-au intonat plecând la bătălie.

În câteva cuvinte, subsemnatul într'o scurtă cuvântare, am descris odiseia suferințelor fără număr a fraților noștri căzuți la chemarea Patriei; semnificația acestor sacrificii pentru pecetluirea eternă a amicitiei franco-române; și puterea exemplului viu, pentru nouile generații ce se ridică sub stindardul falfăitor de noi speranțe, al Majestății Sale Regele Carol II, cari vor ști să lupte pentru libertatea câștigată și pentru integritatea frontierelor. Noua generație va ști să aprecieze amicitiiile tradiționale, a serviciului din trecut, și dacă timpurile vor cere-o, vor ști să se arate demni de sacrificiul înaintașilor.

După momentul de reculegere intonat de muzica militară, oficialitățile civile și militare precum și numeroșii asistenți s'au îndreptat către oraș, mai satisfăcuți sufletește, fiindcă își făcuseră o datorie de conștiință față de frații români.

De remarcat, că anul acesta, autoritățile noastre din Paris, culminând prin figura reprezentativă a domnului Ambasador Gheorghe Tătăărăscu, au dat tot sprijinul material impus eforturilor studențești pentru o bună reușită a comemorării morților noștri. În felul acesta datorită bunevoinei și dragostei sale de Patrie, am putut demonstra suficient streinilor, că românii își respectă morții și apreciază pe cei ce și-au sacrificat viața în slujba neamului.

Un deziderat de viitor, de care ar trebui să țină seama autoritățile noastre civile și bisericești, ar fi acela de a se clădi o capelă ortodoxă alături de cimitirul din Strasbourg. Cultul morților ar fi mai bine satisfăcut prin rânduitele slujbe. Cei ce zac sub cruci o merită din destul! Grație lor avem o Românie Mare, grație lor avem o Românie tare! Sacrificiul lor merită un modest locaș de închinare, unde fiecare trecător să-și plece genunchii, să rostească o rugăciune. Pentru ei, numai în felul acesta va putea să-și mai exprime recunoștința. Ei și-au sacrificat tot ce au avut mai bun pe acest pământ: VIAȚA! Să li se dea cel puțin posibilitatea să trăiască în amintiri., exemple strălucite de viitor!

Pentru noi, acest gest ar avea o semnificație și un simbolism adânc de viitor... Jertfele sunt apreciate și răsplătite și după moarte!

GHEORGHE IONESCU

Președ. Asoc. Stud. Români Creștini
din Strasbourg

C Ă R Ţ I

DIONISIE UDIŞTEANU : Graiul evlaviei stră-bune. I. Inscricții și însemnări dela Secu (Contribuțiuni pentru o monografie istorică) Tip. Cernica-Ilfov 1939. Prețul lei 80.

Rod al unei munci îndelungate, lucrarea aceasta cu aproape 150 de pagini, este scrisă pentru cunoașterea sf. Mânăstiri Secu. Această mânăstire fiind una din multele și prea prețioasele mărturii ale trecutului despre evlavia străbunilor noștri, o cunoaștere a ei cât mai amănunțită, ca de altfel a tuturor sfintelor noastre mânăstiri, se impune cu necesitate.

Autorul cunoaște această sf. mânăstire de un pătrar de veac. De aci și-a hrănit sufletul din comoara nesecată a trecutului istoric, cultural, artistic, cercetând toate notițele, inscripțiile și celelalte izvoare pentru descoperirea acestui neprețuit tezaur.

Lucrarea începe prin o introducere de 56 pagini, în care se arată mai întâi rolul sfintelor mânăstiri în trecutul neamului nostru pe toate tărâmurile, și mai apoi rolul Sfintei Mânăstiri Secu; începând dela înființarea ei până în vremurile de astăzi. Urmează un capitol în care sunt descifrate toate inscripțiunile vechi în legătură cu acest sfânt lăcaș. Insemnările din pomelnicul ctitoricesc precum și de pe odoarele mânăstirii formează fiecare câte un nou capitol. Ultimul, este rezervat însemnărilor de pe cărțile bisericești.

După cum se vede n'a fost neglijat nici un indiciu cât de neînsemnat, care ar fi putut aduce o cât de slabă contribuție la reconstituirea trecutului glorios.

Dacă la toate acestea mai adăogăm și 12 planșe, care ilustrează în chip minunat cuprinsul, ne putem încredința că lucrarea părintelui Udișteanu este unică prin originalitatea și frumusețea stilului ei, pentru care motiv o recomandăm în chip deosebit.

* * *

PREOTUL GH. PASCHIA, duhovnicul Străjii Țării: Tineri Biruitori. Tip. „Cuvântul românesc“, Buc., lei 60.

Din însăși prefața ce premerge lucrării, aflăm că noua lucrare a părintelui Gh. Paschia, un inimos slujitor al Bisericii și duhovnic al „Străjii Țării“, — se adresează tinereței. Și anume tinereței române și creștine — în special cea ortodoxă — atât de sbuciumată în ultimele vremuri, de totală prefacere.

E o lucrare de povețe. În diferitele situații du-

hovnicești în care vremea trecută l-a găsit pe autor, începând depe vremea studenției, la „Oastea Domnului“ și sfârșind cu pastorația la una din bisericile Capitalei și duhovnicia Străjii Țării, autorul a avut deseori prilejul să trăiască în mijlocul tinereții, să-i observe nevoile ei spirituale și să-i dea — la timpul potrivit — o mână de ajutor duhovnicesc. Buchetul acesta de sfătuirii și îndemnuri creștine, — ce însoțește studiul din primele pagini despre: „tânăr și tinerețe“, — și publicate mai întâi în diferite reviste, formează întreaga lucrare — măestrit alcătuită — care deși scrisă pentru tineri, constituie o lectură reconfortantă pentru orice vârstă. Și nu greșim dacă afirmăm că lucrarea părintelui Paschia este un îndreptar al aplicării virtuții, — virtute care, e adevărat, se învață și teoretic, dar se trăește numai practic. Iar trăirea aceasta a virtuților, aduce tineretului cununa de *biruitori*; și anume biruitori aici pe pământ, pentru cer.

Pe lângă cuprinsul ales, lucrarea de față se bucură și de o formă de prezentare tehnică aleasă, cu o copertă în culori ce reprezintă o frumoasă viziune pentru biruința tineretului. O recomandăm călduros.

* * *

Anunțăm totodată, și apropiata apartie a lucrării P. C. Sale intitulată „Hristos în Strajă“, ce se tipărește cu aprobarea Străjii Țării.

* * *

I. Gr. OPRISAN : Cartea biruitorilor : Sibiu 1939, lei 25. Tiparul Tipografiei Arhidiecezane.

Era necesară această lucrare de documentare asupra „Oastei Domnului“, mai ales în ultimul timp când numita societate misionară ortodoxă de sub președinția I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, desfășoară o vie și intensă activitate în întreaga țară. În urma îndemnului primit dela Înalt Prea Sfințitul Președinte, autorul a început a culege din câmpul ostașiei duhovnicești: muguri, flori și roade pe cari ni le prezintă — buchet ales — în volumul amintit. Sunt fragmente alese din diferite scrisori și rapoarte ale ostașilor și ale celor ce încă nu sunt încadrați oficial în această societate misionară, dar cu inima sunt permanent alăturați de ostași. Sunt diferite întâmplări minunate, reveniri la viața creștină, ori transformări totale în „oameni noi“, toate acestea comunicate fie de oameni simpli fie învățați, și unii și alții însă cu bogăția faptelor bune în inimile lor.

Fiind o carte de documentare, o recomandăm tuturor, dar mai ales celor ce nu cunosc încă zelul pe care societatea misionară de sub președinția I. P. S. Mitropolit Nicolae, îl depune într-un viitor duhovnicești a creștinilor noștri.

I. D. LECCA